

BRĪVĀ LATVIJA

ISSN 0934-6759

2012. gada 8. decembris – 14. decembris

APVIENOTĀ **LONDONAS AVIZE** UN **LATVIJA**

Nr. 47 (1273)

Lasiet tieklī!
www.brivalatvija.lv

Mums atkal būs
savs cukurs? (3. lpp.)

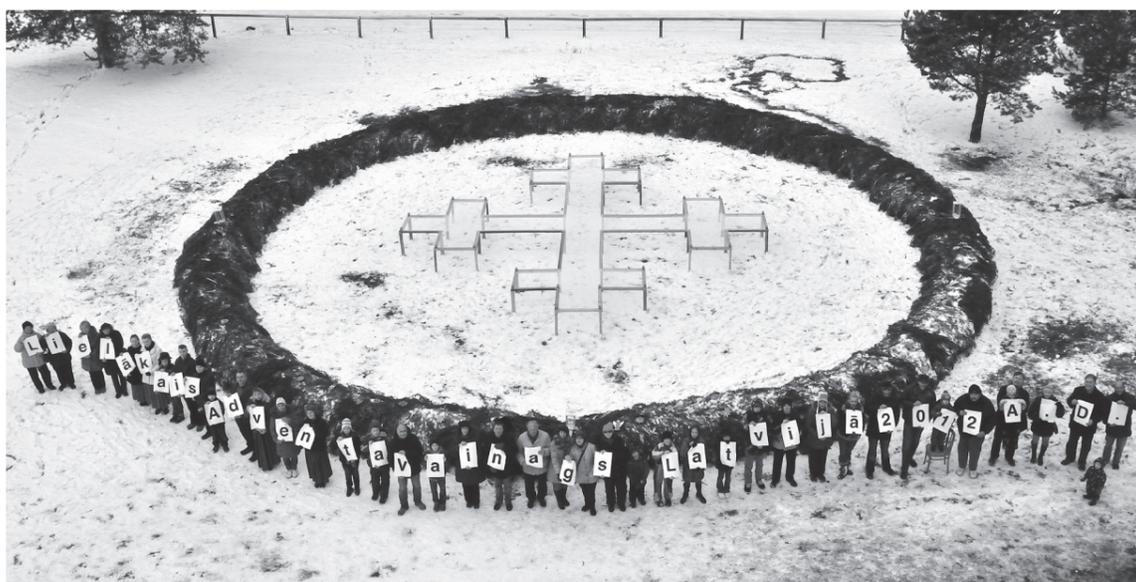
Vai Latviju skars
aukstuma vilņi? (5. lpp.)

Grib "nolidzināt" Krieviju
(5. lpp.)

Lai pasaule sadzird
(6. lpp.)

Lielākais Adventa vainags Latvijā

Svētdien, Pirmajā Adventā, tika iedegta svece lielākajā Adventa vainagā Latvijā. Tā diametrs ir 19 metri (līdz šim lielākais diametrs bija 10 metri). Tas atrodas pļavā pie Skultes baznīcas. Vainaga pamats veidots no koka konstrukcijas, kas klāta ar egļu zariem. Vainags ir dekorēts ar apgleznotiem finiera eņģeļiem un zvaigznītēm. Tā centrā atrodas krustu krusts jeb, kā vēl to mēdz dēvēt, - Māras krusts. Krustu krusts ir pasaules evaņģelizācijas simbols. Četri krusti simbolizē četrus evaņģēlijus un labo vēsti, kas tiek sludināta visā pasaulē – uz visām debess pusēm. Vainagā ir četri balti lukturi, kas tiks iedegti svētdienās, un deviņpadsmit sarkani lukturiši pārējām dienām. Sākot ar Pirmo Adventu, katru vakaru vainagā tiks iedegtas sveces. Pirmajā viena, pēc tam katru vakaru par vienu vairāk... un tā līdz pat Kristus Dzimšanas svētkiem.

Lielākā Latvijas Adventa vainaga tapšanā piedalījās Skultes ev. lut. draudze, Skultes pagasta pārvalde, Skultes kultūras integrācijas centrs, Vidzemes jūrma-

las Mūzikas un mākslas skola – kopumā vairāk nekā sešdesmit cilvēku. Vainags tika darināts apmēram divas nedēļas.

Lai arī vainaga atklāšana ir jau

notikusi, tomēr tā tapšana vēl turpinās. Ikvienam ir iespēja piedalīties tā dekorēšanā! Vainagu varēs aplūkot līdz Zvaigznes dienai, 6. janvārim.

Adventa vainaga darināšanas tradīcija, iespējams, ir senāka, bet parasti to saista ar mācītāja Johana Henricha Vicherna vārdu. Šis mācītājs Hamburgā nodibināja "Skarbo māju" – patversmi novārtā atstātiem bērniem, kurus ar mīlestību audzināja un mācīja. 1839. gadā, tuvojoties Adventa laikam, mācītājs no veca ratu riteņa izveidoja ar egļu zariem rotātu vainagu, uz kuŗa novietoja 19 sarkanas sveces un četras lielas, baltas sveces. Baltās sveces atgādināja Kristus augšāmcelšanos, bet sarkanās – izlietas Kristus asinis. Nedēļas dienās iedegta mazās sveces, bet Adventa svētdienās – lielās. Sveču iedegšanu pavadīja ar dziesmām un lūgšanām. Īsā laikā šī tradīcija darināt Adventa vainagu izplatījās visā Vācijā un Eiropā. Mūsdienās ir grūti iedomāties Adventa laiku bez Adventa vainaga.

māc. Ivo Pavlovičs

Laiks pasūtīt *Brīvo Latviju!*

Jūsu abonements ir svarīgs, lai mūsu laikraksts arī turpmāk pastāvētu un paustu objektīvu un vispusīgu informāciju!

Pasūtīniet *BL* saviem radiem un draugiem Latvijā, savai dzimtajai skolai, bibliotēkai!

Uzdāviniet abonementu sirmajiem leģionāriem, kuŗiem tik ļoti vajadzīgs sarunbiedrs!

1 gada abonementa cena, pasūtīniet avīzi Latvijā, – Ls 34,-. Samaksa jāveic, naudu ieskaitot SEB banka, konta nr. LV80UNLA0050016243516 ar norādi „BL abonements”.

Pasūtīnāt *BL* varat arī Rīgas redakcijā Ausekļa ielā 14-2, Rīgā LV-1010, tālr. +371 67326761, e-pasts: redakcija@brivalatvija.lv
Par pasūtīnāšanas cenām un kārtību mītnes zemēs sk. avīzes pasītē

BL MAN PAŠAM

Lūdzu piesūtīt laikrakstu *Brīvā Latvija*

no _____ līdz _____

(uz ___ mēnešiem) pēc šādas adrese:

Tālrunis: _____

e-pasts: _____

Kuponu, lūdzu, sūtiet uz redakciju vai savam mītnes zemes pārstāvim!

BL MANAM DRAUGAM

Lūdzu piesūtīt laikrakstu *Brīvā Latvija*

no _____ līdz _____

(uz ___ mēnešiem) pēc šādas adrese:

Tālrunis: _____

e-pasts: _____

Kuponu, lūdzu, sūtiet uz redakciju vai savam mītnes zemes pārstāvim!

UZMANĪBU!

Apsveikumus un laba vēlējumus publicēšanai *Brīvā Latvijā* Ziemsvētkos lūdzam iesūtīt redakcijā līdz **11. decembra rītam**.

Aicinām dāvināt abonementus radiem un draugiem. *Brīvo Latviju* īpaši gaida sirmie leģionāri Latvijā.

LATVIEŠI LIELBRITANIJĀ

Mēs viena tauta, viena saime

Latvijas Valsts svētku sarīkojumu Londonā 17. novembrī ar svētbrīdi atklāja mācītāja Elīze Zikmane. Savā runā mācītāja pievērsa uzmanību cieņai pret savu no senčiem mantoto valodu, uzsverot vārda spēka nozīmi ticībā Latvijai un Dievam. Svētbrīdi beidza ar pacilājošu dziesmu: *Mēs viena tauta, viens saime; Mums viena zeme, liktenis viens.*

Sekojošā Latvijas Valsts prezidenta Andra Bērziņa uzrunā tautiešiem ārzemēs (sk. runu) pietrūka uzmundrinājuma un pozitīva skatījuma uz nākotni. Parfrazējot zviedru rakstnieka teikto (BL Nr. 44): *Patiesība ir jāsaka, bet ne tā, ka nonāvē cerību.*

Latvijas vēstnieks Lielbritānijā, sveicot klātesošos Latvijas neatkarības pasludināšanas 94. gadadi-

nā, novēlēja Latvijai saules mūžu.

Svētku runu teica Eiropas latviešu apvienības priekšsēdis Aldis Austers. Runā bija ietverti vairāki pašreizējie aktuālākie temati: ekonomiskais stāvoklis Latvijā, emigrācija un tās cēloņi, remigrācijas plāni un diasporas politikas veidošana.

Atgādinot, ka Latvija ir piedzīvojusi tikai 44 neatkarības gadus, varam būt lepnī, ka ir gūti vairāki panākumi. Pārvarot grūtības, ir panākta finanču sistēmas stabilitāte, sportisti ir plūkuši laurus un mākslinieki sasnieguši pasaules klases meistarību.

Bija lietderīgi uzklaut Alda Austeru sniegtu informāciju par Eiropas latviešu apvienības darbu un mērķiem, kas laika gaitā kopš tās priekšteces dibināšanas 1951.

gadā ir mainījusies. Kopš 2010. gada apvienība ir reģistrēta Latvijā, un tās mērķis ir veicināt ārvalstīs dzīvojošo latviešu sadarbību un interešu pārstāvēšanu Latvijā. Referenta ieskatā nav gluži tā, ka visi izbraucēji no Latvijas būtu vienaldzīgi pret savu valsti. To pierādīja lielais Latvijas pilsoņu skaits ārzemēs, kuŗi piedalījās Valodas referendūmā un Valsts svētku svinēšanā visās pasaules malās. Lai gan par galveno iemeslu izbraukšanai no Latvijas darbos uz ārzemēm tiek minēts grūtais ekonomiskais stāvoklis, - Aldis Austers minēja kādu mazāk minētu iemeslu. Ir dzirdams arī uzskats, ka pēc ilgstošas noslēgtības gadiem cilvēki izjūt akūtu nepieciešamību pēc jaunas, citādas dzīves pieredzes.

Par diasporas politiku bija minēti vairāki ieteikumi, starp kuriem mums, trimdiniekiem, vislabāk pazīstamais ir bijis un vēl arvien ir aicinājums mīlēt un cienīt latviešu valodu un kultūru, mītot arī svešumā.

Runas nobeigumā Aldis Austers vēltīja atzinīgus vārdus Latviešu nacionālajai padomei un Daugavas Vanaga Fonda cilvēkiem par daudzo gadu ieguldījumu latviešu sabiedrības uzturēšanā, kā arī šodienas latviešu skolu darbiniekiem un latviešu mākslas entuziastiem. „Eiropas latviešu apvienība darīs visu iespējamo, lai Latvija sajustu, ka latviešu dziesmu, deju un valodas tradīcijas tiek sirsnīgi koptas arī ārpus Latvijas,” apsoliņa ELA priekšsēdis.

Svētku programmā bija iekļauti arī tradicionālie paziņojumi par PBLA balvas ieguvējiem. Bija

gandarījums, dzirdot, ka pēc ilgāka laika posma atjaunota arī sekmīgāko latviešu skolas bērnu apbalvošana.

Koncerta daļā ar izcilu atskaņojumu piedalījās mūzikas NYX trio, kuŗu būtu vēlams vēl dzirdēt kādā kameramūzikai veltītā koncertā.

Koncertu ar piecām dziesmām beidza Londonas latviešu koris, bez kuŗa Valsts svētku sarīkojums nebūtu iedomājams.

Iepriecinošu pārsteigumu sagādāja Londonas latviešu tautasdeju kopas priekšnesumi, kas programmā nebija minēti.

Sarīkojuma programmas sastādītājiem būtu jāievēro, lai tas neieilgtu un lai arī tie tautieši, kas ieradušies no apgabalēm ārpus Londonas, varētu noklausīties visu koncerta programmu un vēl pakavēties pie glāzes vīna.

Zigrīda Daškeviča

Latvijas dibināšanas atcere Mūsmājās

Nemanot ir aizslidējusi 2012. gada slapjā vasara un rudens, redzam kailus koka zarus šūpojoties vējā. Klāt atkal ir tumšie vakari, atgādinot, ka ir laiks atcerēties notikumus pirms 94 gadiem, kad pārdroši latviešu patrioti ar milzu apņēmību deklarēja pasaulei, ka no šīs dienas ir noņemti vergu važas, pastāv brīva un neatkarīga Latvijas valsts, vienalga, vai tas cietim patīk vai ne. Šo notikumu atcerēties Mūsmājās bija sanākuši pulciņš latviešu no plašākas apkārtnes.

Svinības ievadīja mācītājs Vīsturs Vāvere ar dievkalpojumu. Draudze dziedāja korāli ar Leonī-

da Breikša vārdiem “Kungs, kas zāles čukstus dzirdi”, un mācītājs izlūdās mūsu grēku piedošanu un svētību Latvijai un tautai. Dievkalpojumu beidza, visiem vienojoties dziesmā “Dievs, sargi mūsu tēvu zemi”.

Atceres laicīgā daļā nodaļas valdes priekšsēdis uzaicināja šīs dienas viesi – DV CV Informācijas daļas vadītāju Aivaru Sinku sniegt mums svētku uzrunu. Skaidros, saistošos vārdos runātājs mūs iepazīstināja ar stāvokli Latvijā pasaulē un sevišķi Eiropas ekonomiskās krīzes apstākļos un ar ekonomisko emigrāciju no Latvijas. Īstenībā Latvijas saimnieciskais stāvoklis ir stabilāks nekā lielākai tiesai Eiropas valstīm un ir apturēta turpmāka slidēšana pārādos. Tagad jāpiestrādā eksporta tirgus attīstīšanā un bezdarba samazināšanā. Jau ir jūtams darbaroku trūkums, bet jānostabilizē algas atbilstīgi izdzīvošanas iespējām un jāaptur ekonomiskā emigrācija.

Jārūpējas arī par latviskuma saglabāšanu ārvalstīs latviešos un par veselīgāku attieksmi pret latviešu valodu ārzemēs. Jāveicina latviešu skolu radīšana, lai nezaudētu mūsu bērnus svešā vidē un svešās valodās un stiprinātu iespējamību jo lielākai daļai emigr-

rantu reiz atgriezties Latvijā. Visi vairs neatgriezīsies. Tā ir dzīves īstenība, ar ko mums jāreķinās, ja Latvijā krasi nemainīsies saimnieciskais stāvoklis un neradīsies tā sauktā vidusšķira, kas ir sabiedrības stabilitātes rādītājs. Tā var rasties, tikai ja būs pietiekami labi atalgoti ārsti, skolotāji, policisti, likumdošanas, sabiedrības un valsts darbinieki un līdz ar to tiks izskausta kukulņemšana, kas kaitē labai valsts pārvaldei un saimniecībai. Ir jau pazīmes, ka valdība pievērs vairāk uzmanības sakaru uzturēšanai ar ārzemju latviešu organizācijām - LNPL, ALA, ELA un Daugavas Vanagiem. Tas rosina emigrējušos latviešus attīstīt sakarus ar šīm organizācijām, kur jau strādā trimdas jaunākā paaudze.

Šodien nākotnes cerības ir jau daudz gaišākas, nekā bijušas līdz šim, un tās var vēl tikai uzlaboties, lai mūsu mazā valsts atkal varētu cienīgi ieņemt savu vietu starp lielajām tautām. Uzrunu Aivars Sinka beidza ar aicinājumu visiem vienoties mūsu tautas lūgšanā: “Dievs, svētī Latviju!”

Klātesošajiem aplaudējot, runātājam pasniedza ziedus, un visi tika uzaicināti pacelt glāzi vīna un uzdzert “veiksmi Latvijai”. Pēc tam pakavējāmies pārrunās pie mīlu un čaklu roku sagādātā cienasta un tases kafijas, tā aizvadot laiku līdz šķiršanās brīdim, kad visiem bija jāuzņemas ceļš uz tuvākām vai tālākām mājām.

Ž. R. M.

LATVIEŠI VĀCIJĀ

Štutgartes 18. novembra svētku izskaņā

Koncerts izskanējis

18. novembrī, siltā, saulainā rudens dienā, Štutgartē, Mūzikas augstskolas (*Staatliche Hochschule für Musik und Darstellende Kunst Stuttgart*) Kamermūzikas zālē notika svētku koncerts par godu Latvijas neatkarības 94. gadadiņai. Svētīti, kas tiek svinēti ne tikai Latvijā, bet arī daudzviet ārpus tās visā pasaulē un kas pulcē visus, kuŗiem sirdī mājā Latvija.

Jau agrā pēcpusdienā Mūzikas augstskolas telpās bija manāma rosība un pirmssvētku koncerta satraukums. Vieni no pirmajiem ieradās mākslinieki - Mūzikas

augstskolas studenti, tās mācītāji un viesmākslinieki, lai iespēlotos, uzskatītu instrumentus, ievingrinātu balsis, iemēģinātu deju soļus un iesildītu kājas. Tajā pašā laikā citi organizatori pušoja koncerta skatuvi un klāja mielasta galdus ar speķa pīrāgiem, smalkmaizītēm un citiem latviešu sirdij tikamiem gardumiem.

Jau otro gadu pēc kārtas Dienvidvācijas pilsētā Štutgartē Mūzikas augstskolas docētājas Andras Dārziņš gādībā, izkopjot to par tradīciju, norisinājās Mūzikas augstskolas mācītājspeku, studen-

tu un viesmākslinieku svētku koncerts, uz ko bija ieradušies ciemiņi kā no Štutgartes, tā arī no tās apkārtnes pilsētām - Ludwigsburgas, Šorndorfā, Manheimas, Virsburgas u.c.

Gandrīz visas vietas zālē bija aizpildītas. Svētku koncerts ilga vairāk nekā stundu, tika atskaņoti Jāņa Ivanova, Johanna Gotfrīda Mītela, Bruno Skultes, Imanta Zemzara, Emīla Dārziņa, Jurjānu Andreja, Pēterā Plakida, Romualda Kalsona, Selgas Mences, Haralds Berīno, kā arī Jazepa Mediņa skaņdarbi. Tos atskaņoja Valdis

Bizuns (trompēte), Andreass Kerstens (klavieres), Ieva Sarja (blokflauta), Hanss Joachims Fuss (klavesīns), Gunta Cēse (soprāns), Alina Derkača (klavieres), Andra Dārziņš (alts), Karlīne Cirule (soprāns) un Richards Mališevs (alts). Tika dejotas arī dejas “Galdiņam bij’ četri stūri” un “Palaid puķīti pa dambi”. Deju kopai “Trejdeksnītis” tā bija pati pirmā uzstāšanās “dzimtajā” Štutgartē kopš tās izveidošanas šā gada janvārī un jau cituviet notikušajiem koncertiem.

Svētku koncerta vidusdaļā klausītājus uzrunāja archibīskaps Elmārs E. Rozītis: “Būs grūti pieminēt Latvijas valsti un tās neatkarību, nepieminot visas ciņas, lai to izcīnītu, lai to aizstāvētu un lai mūsu valsts atgūtu mūsu tautas neatkarību. Un arī katram latvietim viņa dzīve ir cīņa, vienalga, vai viņš atrodas Latvijā vai pašreiz ir ārpus Latvijas. Viņa personiskā dzīve ir cīņa, lai pastāvētu pats ar savu ģimeni un lai pastāvētu kopība - vai tie ir koŗi, skoliņas, deju grupas, draudzes. (...) Tā ir dāvana un reizē uzdevums, ka turamies kopā, ka latvietis ir nevis latvieša ienaidnieks, bet gan palīgs, ka mēs cits citam palīdzam, ka cits par citu aizlūdzam.” Archibīskaps atcerējās

sava tēva stāstītu mazu stāstiņu par to, ka mazs bērns mocījās lapsenīti, spīdzinādams to un gribēdams redzēt, kas tur notiks. Un vectēvs bērnam sacījis, lai liek lapsenītes mierā, jo tās ir organizētas. Nobeidzot stāstiņu, Elmārs E. Rozītis piebilda: “Kaut būtu tā arī mums, ka mēs esam organizēti, ka mēs turamies kopā, ka mēs palīdzam cits citam, ka mēs atmināmies šo brīnišķīgo kopību, kas mums, latviešiem, ir pāri pār visu mūsu pasauli. Visskaistākā kopība jau ir tā, kā arī šovakar tā izpaužas, - vispirms latviešu valodā klausāmieš, tad paši dziedam un arī īstenojam kopā to, ko mēs dziedāsim, - *laid mums tur laimē diet mūs Latvijā.*” Izskanot šiem vārdiem, visi kopā svinīgi nodziedājām Latvijas Valsts himnu.

Pēc koncerta turpat Mūzikas augstskolas telpās svētku mielastā neformālā gaisotnē satikāmies ar sen neredzētiem draugiem un notika jaunu plānu un kopīgu pasākumu kalšana.

Paldies visiem, kas mums dāvāja šo svētku un kopības izjūtu, īpaši prof. Andrai Dārziņš. Paldies visiem mūziķiem, dziedātājiem un deju grupām, kas rūpējās par dekorācijām, mielastu un lai mums šie svētīti izdotos! Paldies! Uz tikšanos nākamgad!

LATVIJA DIENU RITĒJUMĀ

ANO balso par Palestīnu

ANO Ģenerālā Asambleja 29. novembrī atbalstīja pieaicinātās valsts statusa piešķiršanu palestīniešu pašpārvaldei. No 193 ANO dalībvalstīm par palestīniešu iesniegtās rezolūcijas projektu balsoja 138, pret - deviņas valstis. Četrdesmit viena dalībvalsts, tostarp Latvija, balsojumā atturējās.

Ārlietu ministra Edgara Rinkēviča ieskatā Latvijas atturēšanās balsojumā ANO par Palestīnas statusu nav vērtējama kā dubulto standartu izmantošana. Neviens nešaubās par palestīniešu tiesībām uz valsti, un pašreizējā situācija atšķiras no tiem apstākļiem, kādi savulaik bija Baltijas valstīm.

Lai gan neviens nešaubās par Palestīnas tiesībām veidot valsti, taču jautājums ir, kā to izdarīt. Rinkēvičs ticis ar vairākām Palestīnas augstākajām amatpersonām un tām skaidrojās, ka Latvija pilnīgi atbalsta divu valstu - Izraēlas un Palestīnas - līdzspastāvēšanas risinājumu.

Balssjums ANO nekādā ziņā neapšaubā palestīniešu tiesības uz savu valsti, - tas ir procesa, nevis principa jautājums.

Latvija atbalsta Kosovu

Latvijas ārlietu ministrs Edgars Rinkēvičs tikās ar Kosovas Republikas ārlietu ministru Enveru Hodžaju (*Enver Hoxhaj*), kas bija pirmā Kosovas augstākās amatpersonas vizīte Latvijā pēc abu valstu diplomātisko attiecību nodibināšanas. Tikšanās laikā tika pārrunāta politiskā dialoga stiprināšana, kā arī sadarbības iespējas ekonomikā un kultūrā. Ārlietu ministri vienojās 2013. gadā organizēt Ārlietu ministriju politiskās konsultācijas.

Kosovas ārlietu ministrs E. Hodžajs aicināja Latvijas uzņēmējus veikt investīcijas Kosovā. Abu valstu sadarbība varētu notikt informācijas tehnoloģijā, būvniecībā, metalapstrādē, elektronikā. Tikšanās ietvaros abi ministri parakstīja pirmo Latvijas Republikas valdības un Kosovas Republikas valdības līgumu par sadarbību kultūrā.

Piecu Nacionālās apvienības Saeimas frakcijas deputātu šaubas

var izgāzt Latvijas pievienošanu eirozonai, ziņoja TV3 raidi-

jums *Nekā personīga*. Pieci frakcijas deputāti esot piepeši mainījuši savas domas, jo viņu ieskatā ar eiro ieviešanu jāpagaida. Saeimas vairākums iepriekš bija nolēmis nodot komisijām izskatīšanai Finanču ministrijas (FM) sagatavoto un valdības akceptēto Eiro ieviešanas likumprojektu, kas noteiks kārtību pārejai no lata uz eiro. Par to nobalsoja 51 deputāts, pret bija 36, neviens neaturējās.

Šis likums Saeimā vēl jāizskata vairākos lasījumos, bet daži NA frakcijas deputāti nu pauž šaubas par savu atbalstu eiro ieviešanai. Par to nav pārliecināti NA deputāti Imants Parādnieks, Vineta Poriņa, Kārlis Krēslis, Jānis Dombrova un Inese Laizāne. Deputāti uzsvē, ka ikvienai valstij ļoti būtiska ir sava nacionālā valūta. Tas tomēr ne tikai ir neatkarības simbols, bet arī nodrošina patstāvību. Ir vajadzīgi faktiski, tieši precīzi skaitļi un datumi, kāpēc tieši šis ir brīdis, kad jāpievienojas eiro.

Vienotības kongresā

Partijas *Vienotība* kongresā tika nolemts valdes priekšsēdes pienākumus atkārtoti uzticēt līdzšinējai vadītājai Solvitai Āboltiņai. Partijas domi arī turpmāk vadīs Sandra Kalniete. Par Āboltiņu nobalsoja 371 no 483 klātesošajiem biedriem. Partijas valdē turpmāk darbosies Ministru prezidents Valdis Dombrovskis, Saeimas deputāti Andrejs Judins, Aleksejs Loskutovs, Lolita Čigāne, Jānis Reirs un Ina Druviete, aizsardzības ministrs Artis Pabriks, Finanču ministrijas parlamentārā sekretāre Karīna Korna, labklājības ministre Ilze Viņķele, Eiropas Parlamenta deputāti Kārlis Šadurskis un Inese Vaidere, Kandavas novada domes deputāte, Kandavas novada nodaļas vadītāja Inga Priede, Saeimas deputāts, Zemkopības ministrijas parlamentārais sekretārs Edvards Smiltēns un Rīgas domes deputāts, Rīgas nodaļas vadītājs Olafs Pulks. Valdē nav pārvēlēti partijas Saeimas frakcijas vadītājs Dzintars Zakis, kas balsojumā nesaņēma pietiekamu partijas biedru atbalstu.

Čīna par cukuru

Briselē notika Eiropas Savienības (ES) dalībvalstu lauksaimniecības ministru sanāksme. Pirms ilgāka laika tika nolemts, ka ES cukura ražošanas kvotu sistēma ir jāatceļ ar 2015. gadu. Kad tika pieņemts lēmums, ka cukura ražošanas kvotu sistēma būs spēkā līdz 2015. gadam, atbilstoši tam pārstrukturizējās cukura ražošanas nozare. Tagad dažas dalībvalstis mēģina atkal pēkšņi mainīt spēles noteikumus.

Pēc Latvijas zemkopības ministres Laimdotas Straujumas domām, cukura ražošanas kvotu

atcelšana 2015. gadā sekmēs ES cukura ražošanas nozares konkurētspējas uzlabošanu un tas būs izdevīgi patērētājiem. Šobrīd par cukura ražošanas kvotu atcelšanu ar 2015. gadu ir 11 ES dalībvalstis un Eiropas Komisija. Latvija prasa nepagarināt cukura ražošanas kvotu sistēmu pēc 2015. gada, kad to saskaņā ar iepriekš nolemtu paredzēts atcelt, bet dažas ES dalībvalstis tagad mēģina nolemt mainīt.

Ievēlēts Latvijas Zinātņu akadēmijas prezidents

Latvijas Zinātņu akadēmijas (LZA) rudens pilnsapulcē 29. novembrī par jauno LZA prezidentu ievēlēts mākslas doktors **Ojārs Spārītis** (*attēlā*).

Uz LZA prezidenta amatu kandidēja tikai Spārītis, jo fizikas doktors Ivars Lācis savu kandidāturu atsauca. Par Spārīti balsoja 144 pilnsapulces dalībnieki, pret bija 41, divi biļeteni bija nederīgi. Kopumā tika izsniegti 192 balsošanas biļeteni, tostarp četri pa pastu, bet urnā bija 187 biļeteni, no kuriem derīgi bija 185.

LZA statūti paredz, ka prezidentu ievēlē uz četriem gadiem ne vairāk kā divas reizes pēc kārtas. Iepriekšējā termiņa prezidents pēc amata atstāšanas tradicionāli tiek ieteikts par viceprezidentu, līdz ar to - par Senāta un Prezidija locekli.

Rīgas skolotāja Lietuvā saņems Valodas prēmiju

Rīgas Lietuviešu vidusskolas direktorei **Aldonai Treijai** (*attēlā*) Lietuvā piešķirta 2012. gada Valodas prēmija, kas viņai tiks pasniegta 5. decembrī Lietuvas Nacionālajā filharmonijā lietuviešu dzejas patriarha Mairoņa 150. gadskārtai veltītā sarīkojumā.

Piešķirot šo apbalvojumu, Lietuvas Seima Lituānistikas tradīciju un mantojuma komisija norādījusi uz laureātes veikumu, iesaistot sabiedrību lietuviešu valodas un lituānistikas kopšanā Rīgas Lietuviešu vidusskolā. Šī skola ar Aldonas Treijas pūliņiem dibināta 1991. gadā, tobrīd uzsākot darbu tikai ar deviņiem skolēniem, bet pašlaik skolā mācās vairāk nekā 300 skolēnu. Vidusskolas statusu un tagadējo nosaukumu skola ieguva 2000. gadā.

Aldona Treija aktīvi piedalās

SPILGTS CITĀTS

Latvija ir pieaugusi, lai ķepurojas tālāk...

(No eksprezidentes Vairas Viķes-Freibergas intervijas žurnālā *Sestdiena*)

Intervijā Vairai Viķei-Freibergai jautāja, kā eksprezidente vērtē demografa Ilmāra Meža prognozes un vai viņai kaut kas lietas labā nebūtu jāsaka arī Latvijā, ne tikai tālās zemēs. Atbilde:

Latvijā mums ir vesela armija ļaužu, kas par to rūpējas! Simt deputātu, ministri, ierēdņi un pati tauta. Apvienotās Nācijas mūs ir ierakstījušas attīstīto valstu grupā, Latvija ir tik pieaugusi, ka nu pašai vajadzētu ķepuroties tālāk. Esmu Latvijai aktīvi nokalpojusi to maksimālo laika periodu, ko Satversme atļāva man darīt, - astoņus gadus, visilgāko posmu no visiem Latvijas prezidentiem. Ta-

gad jūtos brīva rosīties gan Latvijā, gan pasaulē, tur, kur mani aicina un kur man ir iespējas ko derīgu paveikt. (..)

Jautājums: ar savu pašreizējo pieredzi atskatoties uz prezidentūras gadiem, jūs būtu gribējusi kaut ko darīt citādi?

Ir lietas, ko tu būtu gribējusi darīt, bet konstatē, ka nevari. Pamatā es nācu ar savu pārliecību, situācijas analīzi un principiem un pēc tiem arī vadījos, bet realitātē, kā amerikāņi saka, „tavas rokas aizsniedz tikai tik tālu un ne tālāk”. Raugoties atpakaļ, tiešām nedomāju, ka kaut ko dullu būtu izdarījusi.

LETA
nacionālā ziņu aģentūra

Sāc rītu ar Preses apskatu!

- ◀ Latvijas preses publikāciju anotācijas
- ◀ jaunākās valūtas un laika ziņas
- ◀ nozīmīgākie dienas notikumi
- ◀ šodienas jubilāri

Apskatu Jums izdevīgā veidā - internetā vai e-pastā piegādāsim katru darba dienu līdz plkst. 9:00

Vairāk par pakalpojumu vari uzzināt: www.leta.lv
LETA, tālr.: +371 67222509, e-pasts: marketing@leta.lv

Latvijas lietuviešu kopienas darbībā, organizē dažādus lietuviešu sarīkojumus un tikšanās. 2000. gadā par nopelniem Lietuva labā viņa apbalvota ar Lietuvas dižkunigaiša Ģedimīna ordeņa 1. pakāpes medaļu.

Zinātnieku Arni Sauku pazīst Eiropā

Ventspils augstskolas "Uzņēmējdarbības inovāciju un reģionālās attīstības centra" (VeA UIRAC) direktoram, Ventspils augstskolas mācību prorektoram, asoc. prof. Arnim Saukam (*attēlā*) pasniegta balva par RENT XXVI konferences labāko situācijas analīzes (*case study*) rakstu. Šajā nominācijā, ko iniciēja lielākā

Eiropas uzņēmējdarbības un mazā biznesa organizācija ESCB, ik gadu piedalās pētīnīki vairāk nekā no 20 valstīm Eiropā un ārpus tās. Arnis Sauka rakstā apskata latviešu izveidotus uzņēmumus - *Aerodium, Blue Microphones, Mammu, MADARA cosmetics un A-Boards*.

(Turpinājums 4. lpp.)

LATVIJA DIENU RITĒJUMĀ

(Turpināts no 3. lpp.)

Raksts kopā ar citu pasaules uzņēmumu veiksmes stāstu situācijas analizēm tiks publicēts *Oxford University Press* izdotā grāmatā.

Ventspils augstskolas mācību prorektors, asoc. prof. Arnis Sauka, kā arī vēl divi *UIRAC* pētnieki – prof. *David Smallbone* un prof. *Markku Virtanen* – prezentēja savus jaunākos pētījumus starptautiskā konferencē *RENT XXVI – Research in Entrepreneurship and Small Business* (“Zinātniskie pētījumi uzņēmējdarbībā un Mazajā biznesā”) Lionas Biznesa skolā Francijā.

Arnis Sauka konferencē stāstīja, ka *case study* jeb situāciju analīze pašlaik strauji attīstās un tiek plaši izmantota gan studiju procesā, gan uzņēmējdarbības vidē, tāpēc konkurence šajā nominācijā bijusi liela. Par savas publikācijas panākuma atslēgu profesors uzskata arī ar paša pētījumiem pamatotu pārskatu par ekonomisko situāciju Latvijā, kuŗu pievienojis uzņēmumu situācijas analīzei.

Prezentēs grāmatu „Padomju Savienības nodarītie zaudējumi Baltijā”

7. decembrī Rīgā, Latviešu biedrības namā, tika atvērta grāmatā „Padomju Savienības nodarītie zaudējumi Baltijā”. Grāmatā ietverti 2011. gada 17.-18. jūnijā Rīgā notikušais Eiropas Parlamenta ETP grupas deputātes Ineses Vaideres (*Vienotība*) un Latvijas Okupācijas izpētes biedrības ar Eiropas Komisijas pārstāvniecības Latvijā un Eiropas Parlamenta informācijas biroja atbalstu organizētās starptautiskās konferences referāti.

Krievu komiķa un Gidona Krēmera kopprojekts *Sniega simfonija*

Dailes teātrī 10. janvārī notiks krievu komiķa Slavas Poluņina un mūziķa Gidona Krēmera (*attēlā*) kopprojekts *Snow Show Symphony* (“Sniega simfonija”) ar kamerorķestrī *Kremerata Baltica* un Slavas Poluņina trupas piedalīšanos. Koncertā varēs baudīt klasiskās un mūsdienu mūzikas krāšņumu, satiksies klasiskā mūzika un klaunāde.

“Humors kā mūzika: tas runā ar mums tieši, aizkustina mūs un mudina apjēgt mūsu īsto dvēseli, kas bieži vien ir aizsegta ar liekulīgām, pretenciozām maskām un vārdiem,” reiz teicis Gidons Krēmers.

Eirovīzijas dziesmu konkursa nacionālajai atlasei šogad iesniegtas 122 dziesmas, kas ir pēdējo piecu gadu rekords, sacīja Eurovīzijas projekta koordinatore Maija Tālberga. Konkursa

rikotāji ar šādu rezultātu ir apmierināti un par vienu no iemesliem, kāpēc šoreiz konkursam saņemts tik daudz pieteikumu, uzskata ārvalstu autoriem doto iespēju atkal iesniegt savas dziesmas.

Pusfināli norisināsies 8. un 9. februārī, klātesot skatītājiem, un būs skatāmi tiešraidē LTV pirmajā kanālī. Katrā pusfinālā uzstāsies 12 dalībnieki, un no katra pusfināla sešus finalistus noteiks skatītāju balsojums un žūrijas vērtējums.

Nacionālās atlases fināls notiks 16. februārī Ventspils teātra namā *Jūras vārti*. Gan finālā, gan superfinālā uzvarētāju noteiks skatītāju balsojums un žūrijas vērtējums.

Rīgā koncertēs Vanesa Meja

12. decembrī *Arēnā Rīga* koncertā ar savu jaunāko programmu uzstāsies pasaulē populārākā vijolniece Vanesa Meja (*Vanessa Mae - attēlā*). Iepriekšējo reizi mūziķe Latvijā viesojās 2010. gada ziemā.

Vanesa Meja dzimusi Singapūrā, bet muzikālo karjēru sākusi Londonā, kurp pārcēlusies agrā bērnībā. Jau trīs gadu vecumā viņa pirmoreiz piesēdās pie klavierēm, bet vijoli sāka spēlēt divus gadus vēlāk, izrādot apbrīnojamo apdāvinātību. Koncertā Rīgā būs iespējams dzirdēt gan mūziķes jaunākās kompozīcijas, gan publikas visvairāk iemīļotos skaņdarbus no agrāk izdotajiem albumiem.

Latvijas bagātākās ģimenes

ir Lembergu ģimene - Aivars, Anrijs un Līga Lembergi, kuŗu īpašumu kopvērtība gada laikā augusi par desmit miljoniem latu, sasniedzot 140 miljonu latu, secināts *Baltic Screen* pētījumā. Saraksta veidotāji norādījuši, ka Ventspils pilsētas galvas ģimenei joprojām ir divi būtiski atšķirīgi īpašumu saraksti. Viens atrodams Aivara Lemberga amatpersonas deklarācijā un publisko reģistru datus par viņu pašu un bērniem Līgu un Anriju, - tajā redzams, ka ģimenes īpašumu kopvērtība nepārsniedz 10-12 miljonus latu. Pašam ģimenes galvam oficiāli

pieder seši nekustamie īpašumi Rīgā un Ventspils novadā, uz dēla vārda reģistrētas kapitāldaļas *SIA Baltimar VT*, *AS VB Holdings* un *SIA LSF Holdings*, kā arī 48 nekustamie īpašumi Rīgā, Ventspilī, Ventspils un Krimuldas novadā, bet uz meitas vārda ir 25 nekustamie īpašumi Rīgā, Ventspilī, Ventspils un Kuldīgas novadā. Taču ir otrs saraksts - īpašumi, kuŗus par Aivara Lemberga slēpto mantu uzskata Latvijas prokurātūra vai Anglijas tiesa, un tā vēl joprojām ir vismaz 140 miljonu latu vērtā. Abiem sarakstiem gan ir arī kas kopīgs - pēc būtības nav iespējams pilnīgi precīzi pateikt, kas tad ir kuŗa ģimenes locekļa personiskais īpašums.

Otra bagātākā ģimene ir kādreizējā *Dobeles dzirnavnieka* īpašnieka Vitauta Paškauska ģimene - 60 miljoni latu. Trešā bagātākā ģimene ar īpašumu kopvērtību 45 miljoni latu ir Šķēles ģimene - Andris, Kristiāna Libane-Šķēle, Madara Dobrāja un Anete Šķēle-Pētersone.

Latvijas 10 bagātāko cilvēku īpašumu kopvērtība gada laikā augusi par 50 miljoniem latu - pērn 10 bagātāko cilvēku īpašumu vērtība bija 571 miljons latu, šogad tā augusi līdz 621 miljonam latu.

Ušakovs zvejo... latviešu vēlēšanu balsis

Apskatnieks Otto Ozols portālā *Delfi* raksta par Nila Ušakova taktisko *gājieni*, gatavojoties pašvaldību vēlēšanām.

Iepriekšējās pašvaldību vēlēšanās 2009. gadā Nila Ušakova ievēšanu par Rīgas pilsētas galvu noteica svārstīgie vēlētaji, kuŗi pēdējā brīdī izšķīrās, par kuŗu kandidātu atdot savu balsi. Politologu ieskatā 2013. gadā situācija varētu būt līdzīga. Ušakovs tālredzīgi sācis *zvejot* potenciālo atbalstītāju balsis, lai nodrošinātu savu uzvaru. Viņš dara visu, lai apliecinātu sevi par mūsdienu, modernu domājošu politiķi, kuŗam rūp... arī Latvijas kultūra un vēsture.

Saskaņas centra propagandas izdevuma *Tava Rīga* oktobra numurā krievu un latviešu valodā sadaļā „Atskaite” lasāms:

„Lai mūžīgā uguns nenodziest. Brāļu kapu remontam Rīgas dome piešķirs 230 000 latu finansējumu.” SC izdevumā atzīts, ka padomju okupācija Latvijai atnesusi nevis laimi un brīvību, bet gan ciešanas un postu. Ušakova izdevumā rakstīts: „Torņakalns ir īpaša vieta stalinisko represiju vēsturē. Šajā vietā tūkstošiem Latvijas iedzīvotāju - latviešiem, krieviem, ebrejiem, poļiem un daudzu citu tautību pārstāvjiem - sākās mokpilnais izsūtījuma ceļš. 1996. gadā Torņakalna stacijā tika atklāta piemiņas vieta - vagoni, ar kādu represētie tika izvesti uz Sibīriju laikā no 1941. līdz 1949. gadam. Kopumā šajos gados deportēja aptuveni 60 000 iedzīvotāju, tostarp sirmgalvjus, sievietes un bērnus.” Ušakova vadītā dome nolēmusi piešķirt 56 tūkstošus latu sagatavošanas darbiem un vēl 122 tūkstošus latu pilnīgai monumenta otrās kārtas pabeigšanai.

Ar šo pārdomāto rīcību ir no-

demonstrēta izpratne par Latvijas valsts simboliem un sāpīgo vēsturi. Atbalstu Torņakalna memoriālam var vērtēt par drosmīgu soli, jo Ušakovs riskē samulsināt savu uzticamāko vēlētaju daļu - tos, kuŗi sevi uzskata par „atbrīvotājiem”. Runa nav par to, cik paties Ušakovs ir savā retorikā, - jāatzīst, ka viņš nebaidās uzrunāt abas it kā nesamierināmās vēlētaju grupas par sāpīgiem vēstures jautājumiem. Noteiktas vēlētaju grupas nekad nebalsos par *Saskaņas centrs/Gods kalpot Rīgai*, bet ir tādas, kuŗas balsos tikai par *SC/GKR*. Viņu pārliecību nespēs mainīt nekādas investīcijas Latvijas simbolos. Šajā gadījumā Ušakovs vēlētajiem sūta nepārprotamu vēstījumu - viņš ir politiķis, kuŗš spēj ar vienādu cieņu izturēties pret visiem. Viņa vēstījums apliecina šo cieņu un ir vērst uz mieru. Atšķirībā no *Vienotības* politiķes Sarmītes Ēlertes, kuŗa „kādu” paņēmo Rīgu nu ir gatava atdot Latvijai. Vienīgais veids, kā uzvarēt *SC/GKR*, būtu *Vienotības* spēja pārliecināt svārstīgo vēlētaju daļu, ka tiks īstenota daudz godīgāka, sociāli taisnīgāka un saimnieciskāka Rīgas pārvalde.

Torņakalna memoriālam atklāta otrā kārtā

Torņakalnā, Vilkaines ielā, 3. decembrī svinīgi atklāja Komunistiskā terora upuriem veltītā memoriāla „Puteni” otro kārtu.

Foto: LETA

Latvijas Politiski represēto apvienības priekšsēdis Gunārs Resnais (no kr.) un Rīgas domes priekšsēdis Nils Ušakovs noliek ziedus pie komunistiskā terora upuriem veltītā memoriāla „Puteni” otrās kārtas atklāšanas sarīkojumā Torņakalnā

Pieminekļis Torņakalnā tika atklāts 2001. gadā, taču tas nebija pilnīgi pabeigts. Atbilstoši tēlnieka Paula Jaunzema un arhitekta Juŗa Pogas mākslinieciskajai iecerei tagad skulpturālais ansamblis „Puteni” papildināts ar kaltiem akmeņiem, kur iegravēti izsūtījuma vietu nosaukumi. Pie memoriāla izvietotas melna akmens plāksnes, lai varētu pieiet pie pieminekļa un tur nolikt ziedus.

Atbilstoši autoru iecerei kompozīcijas malā uzstādīti stikla paneļi, kuŗos iegravēta informācija par represijas cietušajiem. Veikti arī apkārtnes labiekārtošanas darbi un papildināti stādījumi. Granīta segumā pie katra akmens iestrādāts nakts apgaismojums.

Darba meklētājiem lielākā interese par Lielbritāniju, Vāciju un Norvēģiju

Latvijas darba meklētājiem vislielākā interese ir par darbu Liel-

britānijā, Vācijā un Norvēģijā, liecina Nodarbinātības valsts aģentūras (NVA) sakopotā informācija. No NVA klientiem, kas plāno doties darba meklējumos ārpus Latvijas un šā gada pirmajos desmit mēnešos konsultējušies ar Eiropas Nodarbinātības dienestu tīkla *EURES* speciālistiem, 30% interesi izrādījuši par Lielbritāniju, 23% - par Vāciju, 11% - par Norvēģiju. Seko Somija (8%), Zviedrija un Nīderlande (katrā 4%).

NVA dati liecina, ka iedzīvotāju interese par darbu ārzemēs ir lauksaimniecības, izmitināšanas un ēdināšanas, būvniecības, apstrādes un veselības nozarē. Vislielākā interese - 23% gadījumā - ir par darbu lauksaimniecības, mežsaimniecības un zivsaimniecības nozarē, 15% - citu pakalpojumu nozarē, kam seko apstrādes rūpniecības nozare - 14%. Kopumā 10% klientu izrādījuši interesi par darbu būvniecības jomā, 9% - izmitināšanas un ēdināšanas pakalpojumu jomā, 8% - transporta jomā.

Oktobra beigās reģistrētā bezdarba līmenis bija 10,7% no ekonomiski aktīvo iedzīvotāju skaita. Tas ir par 0,3 procentpunktiem mazāk nekā mēnesi iepriekš. Oktobra beigās NVA bija reģistrēti kopumā 105 670 bezdarbnieku.

ASV meteoroloģijas sabiedrība prognozē, kāda būs ziema Latvijā

Šajā ziemā sniega Latvijā būs mazāk nekā citus gadus, arī mazāk nekā iepriekšējās trīs ziemas, vēsti portāls *ltv.lv*, atsaucoties uz ASV meteoroloģijas sabiedrības *AccuWeather* sniegto informāciju.

Portāls vēsti, ka visā Eiropā ziemas pirmajos mēnešos laiks nebūšot auksts, tomēr nākamā gada sākumā visu Eiropu var skart aukstuma viļņi. Prognozes liecina, ka sniega daudzums Ziemeļeiropā būs mazāks nekā iepriekšējās ziemās. Tas attiecas arī uz Baltijas valstīm. Latvijas austrumos - Vidzemē un Latgalē vidējā gaisa temperatūra ziemā kopumā būs augstāka par normu, bet Kurzemē ap normu. Arī vētru Ziemeļeiropā šogad būs mazāk un tās būs vājākas, nekā ierasts.

Ziņas sakopojis **P. Karlsons**

LAIKU UN VIETU MIJĀS

Grib “nolīdzināt” Krieviju ar cara laiku ēveli

VĒROJUMI UN PĀRDOMAS

Kad 1991. gada nogalē ar brikšķi sabruka PSRS, prezidents Boriss Jeļcins - mazliet pārgalvīgi, kā drīz izrādījās, - Krievijas Federācijas nekrievu tautām piedāvāja: “**Nemiet suverēnitātes, cik vien gribat!**” (Izcēlums mūsu – red.)

Līdz PSRS sabrukumam savi tūri formāli autonomi veidojumi bija tatāriem, baškīriem, jakutiem, Kaukaza kalniešu tautām, burjatiem, udmurtiem, čuvašiem un citiem “etnosiem”, kā tagad pieņemts runāt. Valdot “brīves euforijai”, dažas no šīm etniskajām grupām lūkoja ne tikai juridiski, bet arī faktiski un, var teikt, efektīvi īstenot savas pašnoteikšanās tiesības, formāli paliekot Krievijas Federācijas sastāvā.

Kaukazu šoreiz liksim mierā - tur būtu vajadzīgs apjomīgs trakāts, bet Tatārstāna un Jakutija jeb Saha izcīnīja sev tikpat kā valstisku statusu, kas būtu salīdzināms ar Bavārijas statusu Vācijā: pat ne *Bundesland Bayern*, bet *Freistaat*

Bayern ar pārstāvībām vairākās ārvalstīs. Ilggadējais Tatārstānas prezidents Mintimers Šaimijevs apzinājās, ka šīs autonomās republikas naftas un gāzes atradnes ir lieliska svira, lai nodrošinātu savam novadam zināmas privilēģijas. Tatārstānas galvaspilsētā Kazanā tika uzcelta viena no pasaulē lielākajām mošejām - tieši līdzās pareizticīgo katedrālei, un tatāru vēsturnieki uzdrošinājās atgādināt, ka cars Jānis Briesmīgais, kas iekaroja Kazanū, bijis asinskārs kolonizators un ka daudzi tatāru izcelsmes sarkanarmieši, nonākot vācu gūstā, labprāt iestājušies leģionā *Idel-Ural*, jo viņiem tika solīts, ka visas turciskās tautas Volgas baseinā “tik vaļā no krievu kundzības”.

Un Jakutijā jeb Sahas republikā šī stindzinošā milzu novada skaitliski nelielās pamattautas vadītāji prata izmantot pasakainās dabas bagātības, sevišķi dimantus un zeltu, lai paplašinātu savas suverēnitātes ietvarus. Ja nemaldos, vēl pavisam nesen Rīgā darbojās oficiāla Sahas republikas pārstāvība.

Taču Jeļcinam sekoja Putins, un tagad, pēc viņa trešās inaugurācijas, Kremļa gaitēnos dzirdama aizvien skaļāka kurnēšana: “Pietiek! Šis tautiņas ir pārāk nekaunīgas, cik tad var drupināt Krievijas monolītu?”

Maskavā vairojas to politologu un ekspertu skaits, kuŗi piekrit “melnajam pulkvedim” Viktoram Alksnim, kas, būdamas latviskas cilmes lielkrievu šovinists, ierosinājis veikt Krievijas Federācijā radikālu administratīvo reformu, kuŗas iznākumā visi autonomie nacionālie puni tiks “noēvēlēti” un plašās Krievzemes virsma būs gluda un politiskā ziņā līdzena.

Alksnis prāto, ka jāatjauno cara laiku guberņas ar dabiskām, nevis etniskām robežām. Tatārstānas vietā būs Kazanū guberņa, Baškortostānas vietā - Ufas guberņa u.tml.

“Melns pulkvedis” norāda, ka Tatārstānā un Baškortostānā krievu īpatsvars ir 40 % (tāpat kā neatkarīgajā Latvijā - F. G.) un vairākās citās autonomijās attiecīgā pamattauta pat ir mazākumā. Viskrāsākais piemērs ir Karēlijas republika, kuŗas iedzīvotāju kopskaits

nepārsniedz 640 000 un kur karēļu īpatsvars ir tik vien kā *astoiņi* procenti! Staļins savā laikā tur pat izveidoja īpašu Karēļu-Somu PSR - gadījumam, ja izdosies iekārot resp. anektēt Somiju. Bet sekmīgās pārkrievošanas rezultātā pāri palicis tikai šīs republikas nosaukums - tukša čaula. Alksnis iesaka šo “Karēliju” kopā ar Komi republiku, Murmanskas, Arhangeļskas un Vologdas apgabalu pārvērst kompaktā Ziemeļu novadā bez jebkādas etniskas piesaistes.

Tos, kas nobažījušies par nekrievu tautu valodu un kultūru, viņš mierina: tatāriem, jakutiem, udmurtiem, burjatiem joprojām būs savas skolas, teātri u.tml., vienīgi no pašpārvaldes būs jāatsakās. Nacionālo veidojumu demontāža faktiski jau sākas: Krievijas Valsts dome pieņēmusi likumu, kas aizliedz autonomo republiku vadītājiem saukties par prezidentiem, - prezidents var būt tikai viens: Maskavas Kremli.

Alksnis, starp citu, minēja Arhangeļskas un Murmanskas apgabalu Krievijas ziemeļos. Un te nu

nākas konstatēt visai īpatnēju pretēju parādību: tur, Baltās jūras piekrastē, pret Maskavas un “moskaļu” virskundzību sāk sacelties turienes krievi, kas sevi dēvē par *pomoriem*, kam ir sava izloksne, savas paražas un ticējumi. Viņi sakās esam radi norvēģiem (!) un prasa pašnoteikšanos. Nesen notika nu jau IV “starpreģonālais” pomoru kongress. Pomoru etniskās īpatnības veikli izmanto Arhangeļskas uzņēmēji, pievilinot tūristus: ceļojumu birojs *Pomor Tour*, veikali “Pomoru suvenīri” utt.

Pie reizes: Krievijas Federācijas vēstnieks Latvijas Republikā Aleksandrs Vešņakovs pats ir pomors, piedzimis sādžā ar senatnīgo nosaukumu *Koniecdivorje* - tā ir sala Ziemeļu Dvīnas grīvā, kur vēl tagad mājā vēstnieka sirmā māmuļa. “Mūsu cilvēkiem ir *nordisks* raksturs, līdzīgi norvēģiem,” teica Vešņakovs sarunā ar avīzes *Čas* žurnālisti Kseniju Zagorovsku. Bet separātists viņš noteikti nav: viņš netiktu vēstnieka godā, ja nebūtu imperists.

Franks Gordons

Attīstība politikā – beidzot!

Latvijas Saeimas deputāti lielā vienprātībā apstiprinājuši likumprojektu paketi, kas vismaz teorētiski stingri ierobežos politisko partiju un apvienību iespējas nākamajās pašvaldību, Saeimas un Eiropas Parlamenta vēlēšanās. Pirmais likums nosaka **priekšvēlēšanu aģitāciju** un tās uzraudzības kārtību pirms jebkuŗām vēlēšanām; iepriekš katrām bija savs atsevišķs likums. Otrs likums ir par **politisko partiju finansēšanu**. Pirmo Saeima apstiprināja ar 85 balsīm „par”, nevienam deputātam nebalsojot „pret”, ne arī atturoties. Otru deputāti apstiprināja ar 89 balsīm „par”, atkal bez „pret” balsīm, nevienam deputātam neatturoties. Tas būtībā ir pārsteigums, jo par jaunajiem noteikumiem balsoja gan valdošā koalīcija, gan arī opozīcija un neatkarīgie deputāti. Tā notiek visnotaļ reti.

Grūti spriest, kuŗš no likumiem ir būtiskāks. Priekšvēlēšanu aģitācijas likumā galvenais ir princips - turpmāk 30 dienas pirms vēlēšanām būs aizliegta reklāma televīzijā. Tas patiešām ir lieliski, jo politiskā reklāma televīzijā nūdien ir bijusi nogurdinoša, piedevām tā reizēm ļāva parlamentā iekļūt partijām, kuŗām citādi nekādu īpašu izredžu nebūtu. Kandidātiem joprojām būs pieejams bezmaksas aģitācijas laiks Latvijas Televīzijā un Latvijas Radio, bet tas nav nekas īpaši nozīmīgs, jo *reitingi* šādiem *šoviem* nekādi dižie nekad nav bijuši. Likumā ir arī noteikts, ka pēc tā dēvētā valsts pasūtījuma visas televīzijas Latvijā, ne tikai sabiedriskā, varēs organizēt kandidātu debātes vai diskusijas, tikai tam jānotiek pēc vienlīdzības principa - lai vēlētajai

varētu iegūt informāciju pilnīgi par visām partijām un apvienībām. Tas gan būs grūti, jo 18 partiju pārstāvjus vienlaikus intervēt ir visnotaļ sarežģīti. Tāpēc tolaik, kad es darbojos Latvijas Televīzijā, tā dēvētajās „Milžu ciņās” tika aicinātas tikai tās partijas, kuŗām, pēc sabiedrisko aptauju datiem, bija reālas iespējas iekļūt Saeimā, plūs katru reizi pārstāvis no kādas citas partijas. Sīkpartijas par to sūdzējās, bet cita varianta nebija. Taču tādi ir jaunie noteikumi. Finanējumu šīs process saņems no valsts budžeta ar Nacionālās elektronisko plašsaziņas līdzekļu padomes starpniecību.

Jaunie noteikumi neattieksies uz radio. Saeimas Valsts pārvaldes un pašvaldību komisijas vadītājs Sergejs Dolgopolovs (*Saskaņas centrs*) atzīst: “Gan televizoram, gan radio uztvērējam ir viena ļoti laba sastāvdaļa, ko sauc par izslēgšanas un ieslēgšanas pogu.” Tas varbūt nav pats labākais arguments, taču tā nu tas ir.

Daudz nopietnāks jautājums - kas notiks ar tīmekli. Mūsdienās neviens taču nejautās, vai jebko, ko var demonstrēt televīzijā, var demonstrēt arī tīmeklī - video un visu pārējo. Dolgopolovs par to esot jautājis Saeimā, taču „ne jau valsts uzdevums ir reglamentēt šo procesu, jo galvenais tās uzdevums - valstij jānodrošina, lai katram vēlētajam būtu iespēja izdarīt apzinātu izvēli, apzinātu, es uzsveru, nevis emocionālu, kā tas notiek patlaban”. Tomēr jaunajos noteikumos ir paredzēts, ka tad, ja portāls noslēdz līgumu ar vienu partiju vai apvienību, tie paši noteikumi ir attiecināmi uz visiem, bet televīzijas reklāma arī 30 dienu laikā pirms vēlēšanām būs vispār aizliegta. Laiks parādīs, cik lielā mērā kampaņu organizētāji centīsies to visu apiet. Taču par

aizliegumu es ļoti priecājos un pieļauju, ka it īpaši šā laikraksta lasītāji Amerikas Savienotajās Valstīs priecātos tieši par to pašu, jo šogad bombardēšana ar reklāmām tur sākas agri, turpinājās ilgi un bija pat ļoti masīva.

Otrs likums par politisko partiju finansēšanu arī ir apsveicams, tas uz pusi samazina naudas summu, ko partijas un apvienības drīkst izmantot kampaņas vajadzībām. Starp citu, tur ir arī teikts, ka izdevumu kampaņas materiālu sagatavošanai nav uzskatāmi par priekšvēlēšanu izdevumiem, kā tas bija līdz šim. Problēmas te varētu rasties *Saskaņas centram*, kas Rīgā izdod žurnālu *Rīga*. To iedzīvotājiem izdala bez maksas, un rodas iespaids, ka Rīgas domē nav neviena cita deputāta, ne darbinieka kā vienīgi priekšsēdis Nils Ušakovs (SC) un viņa vietnieks Andris Ameriks (*Gods kalpot Rīgai - GKR*). Ja nu vienīgi tur ir vēl Olafs Pulks (*Vienotība*), kuŗu varētu nozāķāt. Tuvojoties pašvaldību vēlēšanām nākamā gada 1. jūnijā, kārdinājums šo izdevumu izmantot kampaņas vajadzībām noteikti būs liels. Atliek palauties uz politiķu (un arī plašsaziņas līdzekļu) godaprātu un ētiku, bet te jāpatur prātā vecum veicais teiciens, ka cerība ir pēdējais muļķa mierinājums.

Latvijas lielajām partijām finanējuma samazinājums ir mazāk sāpīgs, jo šogad pirmo reizi valsts finanējumu saņem tās partijas, kas iepriekšējās Saeimas vēlēšanās saņēmušas vairāk nekā 2% balsu. Tas attiecas tikai uz tām partijām, kas parlamentā ieguva mandātus, jo neviena cita diviem procentiem pāri netika. Būtu tikai ļābi, ja sīkpartiju skaits mūsu valstī samazinātos. Amerikāņi būtībā iztiek ar divām, briti - ar trim partijām. Mums katru reizi tiek pārsniegts ducis.

Domājot par vēlēšanām, jāstopas ar divām lielām problēmām. Gaidot nākamā gada jūniju, visai daudz ļaužu savu personisko ambīciju apmierināšanai ir sākuši dibināt **jaunas partijas**. Kāda aktivistu grupiņa paziņoja, ka tā dibināšot Latvijas Sociāldemokrātisko partiju. Ļoti reti kādai no jauna izveidotai partijai mūsu valstī ir veicies, tur vajadzīga liela zvaigzne, kā, iemēram, Andris Šķēle ar savu Tautas partiju un Einārs Repše ar *Jauno laiku*. Šādas zvaigznes trūkums vislabāk ir redzams partijai *Gods kalpot Rīgai*. Tas ir jaunais nosaukums tiem Rīgas domes deputātiem, kuŗus ievēlēja no Aināra Šlesera pēdējā politiskā biznesa projekta Latvijas Pirmā partija/*Latvijas ceļš*. Zvaigznes Šlesera vairs nav, tāpēc *GKR* nākamgad Rīgas domes vēlēšanās startēs kopējā sarakstā ar SC. Sīkpartijas vienas pašas mēdz tikpat ātri izplēnēt kā parādīties.

Taču ir otra problēma. Mūsu valsts nosacīti kreisajā spārnā vēlētajam lielas izvēles nav. Neaizmirsīsim, ka pērn Saeimas vēlēšanās *Saskaņas centrs* ieguva lielāko mandātu skaitu Saeimā, un tas notika lielā mērā tāpēc, ka konkurences starp tā dēvētajiem „krievvalodīgajiem” pilsoņiem pagaidām nav. Šogad par savas partijas izveidošanu ir paziņojis bēdīgi slavenais „krievu tiesību” aizstāvis Lindermans, taču diez vai viņam īpaši veiksies. *Par cilvēka tiesībām vienotā Latvijā (PCTVL)* joprojām ir ar diviem pārstāvjiem Eiropas Parlamentā, bet Latvijā tas ir *noiets etaps*.

Toties „latviešu” galā joprojām dzīvs ir princips, „kur divi latvieši, tur trīs latviešu politiskās partijas”. Rīga pašvaldību vēlēšanās būs gardākais kumoss, un patlaban sabiedriskās aptaujas rāda, ka Ušakova un Amerika tandemam ir visas izredzes iegūt vairākumu un līdz ar to turpināt vienvaldību

valsts galvaspilsētā. Tātad beidzot būtu jāsaprot, ka ir vajadzīgs spēcīgs sāncensis, bet kas to dos? Par atsevišķa saraksta piedāvāšanu ir lēmusi gan tā dēvētā Nacionālā apvienība (bijušais TB/LNNK plūs *Visu Latvijai!*), gan Latvijas *Zaļo* partija, gan Latvijas Zemnieku savienība, gan Reformu partija.

Vienīgā „latviešu” partija, kuŗai *reitingi* joprojām turas patiešām stabili, ir *Vienotība*, un tā arī Rīgas domē ir galvenais opozīcijas spēks (tur ir arī tā dēvētie *Demokrātiskie patrioti*, kas izstājās no *Pilsoniskās savienības*, kad tā kopā ar *Jauno laiku* veidoja *Vienotību*). Nule notikušajā *Vienotības* kongresā Eiroparlamenta deputāte Sandra Kalniete aicināja it īpaši NA un Reformu partiju Rīgas domes vēlēšanās veidot kandidātu sarakstu kopā ar *Vienotību*, lai novērstu situāciju, ka par godu SC un GKR tiktu „izklāts sarkanais paklājs”.

Dzīvosim, redzēsim, taču cilvēka ambīcijas ir neizmērojamas un, visticamāk, nekas tamlīdzīgs nenotiks. Tās balsis, kuŗas vairs nevēlas redzēt Ušakova saimniekošanu Latvijas galvaspilsētā, šķelsies, un to daudzo partiju iegūtās balsis, kuŗas paliks zem 5% barjēras, tiks pārdalītas uzvarētājiem, tātad - arī SC/GKR. Sakarīgi domājoši politiķi saprastu, ka tas nav vislabākais plāns, bet ar veselo saprātu valsts politiskajā dzīvē (protams, ne jau tikai pie mums) tā ir, kā ir. Patlaban ticamāk šķiet, ka jūnijā vēlētais Rīgā sastapsies ar duci kandidātu sarakstu vai pat vairāk, un tie pavalstnieki, kuŗi no sirds nevēlas, lai cilvēks, kas, starp citu, parakstīja petīciju par labu krievu valodai oficiālās valodas statusā, joprojām vadītu galvaspilsētas domi, - tie paliks pie sasistas siles. Lai nu kā - vismaz veselu mēnesi būsīm brīvi no uzmācīgām televīzijas reklāmām. Arī tas nav maz.

Kārlis Streips

Ojārs Celle

Lai gan ir pagājis vairāk nekā 21 gads, Latvija tikai tagad pamosas un izšķīlas no p e c p a d o m j u pūstošās olas. Uz austrumiem lūkojoties, šķiet, ka pēcpadomju laiks tur vēl turpinās pilnā spēkā. Ļeņinismu un staļinismu ir nomainījis cits, bet arī no patiesas demokrātijas tālais putinisms. Baltkrievijā – tas pats, Ukrainā – mazliet labāk.

Bet Latvija stāv krustcelēs, ko radījusi Eiropas Savienība un tās euro, ko mēs nemākot ne pareizi rakstīt, ne izrunāt. Tur stāvam arī tāpēc, ka neesam īsti izšķīrušies, kāds būs nākotnes ceļš. Kaut kāds Nacionālās attīstības plāns jau ir uzrakstīts, taču tas arī ir tikai izstrādāts uzmetums, kam vēl jārada īstenošanas saturs.

Tumšais, drūmais novembris Latvijai ir prieka un pacilājuma laiks. Veselu nedēļu, sākot ar Lāčplēša svētkiem un beidzot ar 18. novembra nosvinēšanu, Latvijas tauta izjūta patriotisku pacēlumu. Tas bija dziļš un paties, ilgi neredzēts un nepiedzīvots. Vai tiešām visi tie, kas gan mīlēja šo zemi, bet nemīlēja šo valsti, beidzot ir to pametuši un palikuši tikai uzticīgi? Tā šķita, vērojot ļaužu pulkus dažādās svinībās šajās dienās.

Igaunī gan mūs brīdināja, ka mūsu bruņotie spēki nespējot Latviju aizstāvēt, tāpēc viņiem turpmāk būšot jāaizstāv arī sava dienvidu robeža. Mūsu militārie speciālisti igauņus mierina, ka viņu bailēm ir nepamatoti lielas acis, ka šaipus viņu robežas viss

esot pilnā kārtībā. Taču par to var arī šaubīties, zinot, ka Latvijas militārais budžets nesasniedz pat pusi no tā, kāds ir uzskatāms par minimāli nepieciešamo. Kur tad redzama šī mīnāšanās krustcelēs?

Sāksim ar to pašu **eiro**, ko pēc Eirozonas norādījumiem latvieši nedrīkstēšot ne tā rakstīt, ne kalt uz saviem siknaudas gabaliem, ne arī tā izrunāt sakarsmē ar citiem eiropiešiem. Latvija ir paudusi noteiktu lēmumu, ka tā vēlas eirozoniešu klubam pievienoties 2014. gada sākumā. Un mūsu valdība, īpaši finanču ministrs Andris Vilks, rīkojas tā, it kā lēmumam jau visi būtu piekrituši. 2013. gada budžetā pat ir paredzēti līdzekļi sagatavošanās izdevumiem, pārējot no lata uz euro.

Paga, paga, saka piesardzīgie, nestrebiēt nu karstu putru! Katrs, kam ir acis pierē, taču redz, kādā tintē ir nonākusi eirozona, īpaši tās dienvidu gals. Eiro šo izšķērdīgo un slikti saimniekojošo valstu vieglprātības rezultātā ir iekūlies lielās ziepēs. Tā nākotne ir apdraudēta. Taču būtu neprāts tagad zonai pievienoties, un tā domā lielums lielais tautas vairākums. Valdība un Latvijas Bankas vīri savukārt apgalvo, ka tautai vairs nekas nav sakāms. Tauta jau visu ir izlēmusi, un iestāšanās procedūra ir tikai formalitāte. Turklāt latam atkal palikt neitrālam naudas līdzeklim ir vēl lielāks risks nekā tagad stāties iekšā. Un tā tas turpinās. Kam ir taisnība? Diemžēl jāatzīst, ka esam starp divām nelāgām izvēlēm, no kurām paliksana ārpusē izskatās sliktākā.

KRUSTCELES

Krustcelēs mēs stāvam arī savā **attīstībā**. No krīzes Latvija ir kopumā atkopusies. Tiek ieturēts gauss, bet noteikts augšupceļš. Tas izpaužas statistikas skaitļos, bet ne vienmēr ļaužu ienākumos un iztikšanas spējās. Kā jāturpinās saimnieciskajai dzīvei Latvijā? Vai jānotiek attīstībai vai izaugsmei? Kāds būs mūsu turpmākais saimniekošanas veids? Nekontrolēta, nesabalansēta attīstība, kādu mūsu valsti ieviesa ar Rietumu kapitāla palīdzību, beidzās ar vispārēju saimniecisko krachu visā pasaulē.

Vai atkārtotās 1929. gads? Jā un nē. Jā, jo spekulantu forsētais un uzpūstais labklājības burbulis pārplīsa, pasaules ekonomika zaudēja kādu ceturto daļu savas vērtības. Gandrīz vissmagāk to izjuta Latvijā, jo te tas savienojās ar spēcīgās *Parex* bankas izputētāšanu, kuŗas glābšanā, kas izvērtās gaužām neveiksmīga, valsts zaudēja gandrīz visus brīvos līdzekļus. Nauda bija steidzīgi jāaizņemas ārzemēs. Tādējādi valsts ir nonākusi lielos parādos, kuŗi tagad, smagi strādājot, ir jāatmaksā ar procentiem.

Starp 1929. un 2007. gadu pasaulē daudz kas ir ļoti mainījies, tomēr salīdzinājumā jāatzīst, ka krīze 2000. gadu pirmajā gadu desmitā nebija tik dziļa, tāpēc ka darbojās dažādas pensiju un sociālās palīdzības sistēmas, kādu 1929. gadā pasaulē nebija. Taču lielākā daļa problēmu, ko radīja 1929. gada krīze, saskatāmas arī nesenojās krīzes seku komplektā. Tāpēc nekāds straujais uzplaukums pasaulē nav sagaidāms, izņemot, iespējams, Ķīnas ekonomiskās ietekmes telpu.

Specifiski Latvijas jautājumā strīdīnš notiek ap to, vai jāsākas izaugsmei vai attīstībai. Liekas, te uzvarēs attīstība, jo par izaugsmi Latvijā, kas ik gadus zaudē desmitiem tūkstošu cilvēku, vai nu tiem izceļojot, vai arī zemās dzimstības rezultātā, runāt nebūtu saprātīgi.

Raksturīgs piemērs par taustīšanos, kas pašlaik notiek Latvijā, ir **izglītības un zinātnes ministra Roberta Kīļa** maldīšanās pa augstākās izglītības labirintiem, meklējot tur paturo un atmetamo mācību vielu. Vai tas ir svarīgākais IZM uzdevums šajā zemē, kur nav pat labi nostādītas elementāro zināšanu skolas, lai visi Latvijas bērni un jaunieši spētu iegūt labas latviešu valodas, vēstures un citu priekšmetu zināšanas? Daudz kas turklāt būtu darāms arī arodskolu piedāvātās izglītības iespējās, kas īsti neatbilst modernas valsts tehnisko un arodu zināšanu prasībām.

Krustcelēs mēs stāvam arī to jautājumu risināšanā, kā apturēt **tautas izmiršanas un izklišanas** procesu. To jau ilgu laiku ir centusies ignorēt valdība un lielākā daļa politisko partiju. Cik daudz jau tauta nav zaudējusi no savas vitalitātes, kad tūkstoši jauniešu pamet šo zemi, labākas dzīves un peļņas iespējas meklējot ārzemēs. Nekad vēl tik liels procents tautas nav dzīvojuši ārzemēs kā tagad. Vai izvairīšanās šo situāciju redzēt patiesā gaismā ir veids, kā problēmu atrisināt? Taču ne.

Neziņa un mīnāšanās bez lēmumiem, ko darīt tālāk, pašlaik ir raksturīga Rietumu pasaulei. Nupat sanāca ES vadītāji, sapul-

cējās visu valstu ministru prezidenti, lai lemtu par Savienības budžetu. Pēc divu dienu plāpāšanas un konstatējuma, ka šoreiz pie lēmuma nenonāks, viņi visu atlika uz janvāri.

Spēcīgajā valstī ASV pēc nesen notikušajām vēlēšanām, kuŗas Baraks Obama sīvā vēlēšanu sacensībā izcīnīja sev vēl četrus valdīšanas gadus, būs atkal ļoti grūti pieņemt īstus lēmumus valsts finansiālo grūtību atrisināšanā. Tautas vietnieknams paliek kopumā ekstrēmju republikāņu, t.s. Tējas partijas aktivistu kontrolē, kuŗi katēgoriski noraida jelkādus nodokļu pielikumus, kas nepieciešami, lai mazinātu valsts budžeta deficitu. Senāts paliek demokrātu kontrolē, bet tikai abu palātu sadarbībā ir iespējama pašreizējo grūtību atrisināšana, kas šābrīža apstākļos ir maz ticama. ASV iekšējie un ārējie parādi gada laikā pieauguši par veselu triljonu dolaru. Tikai Ķīnas un arābu zemju ieinteresētība pirkt ASV vērtspapirus glābj pasaules lielāko un spēcīgāko valsti no bankrota un dolara sabrukuma. Neba jau ASV kreditori ir īpaši saprotoši vai draudzīgi. Tikai, iekas viņu rēķiniem, pašreiz neko iesāset no ASV nevar, tāpēc jāturpina Amerikas stutēšana, lai paši nepazaudētu tur ieguldītos dolarus.

Nosvinēsim Ziemsvētkus, sagaidīsim Jauno gadu. Tad jau redzēsim, vai ir kāds labs ceļš, pa kuŗu no krustcelēm būs iespējams aiziet. Kā senajā teicienā: rīts gudrāks par vakaru, tā tad jaunais gads – par veco.

Lai pasaule sadzird

Š. g. 22. novembrī Eiropas Savienības mājā atvēra grāmatas "Sibirijas bērni" 2. sējumu angļu valodā

2000. gada janvārī režisorei Dzintrai Gekai radās iecere uzņemt filmu „Sibirijas bērni”, un viņa sāka meklēt cilvēkus, kuŗi, vēl būdami bērni, 1941. gada 14. jūnijā tika aizvesti uz Sibīriju.

Valsts arhīvs sniedza vienīgi skopu statistiku: 1941. gada 14. jūnijā deportācijā cieta 15 425 Latvijas iedzīvotāji (latvieši, ebreji, krievi, poļi), šajā skaitā 3751 bērns vecumā līdz 16 gadiem. Izsūtīšanas laikā vīriešus atšķīra no ģimenēm un aizdzina uz Gulāga noietnēm, kur daudziem tika piespriests augstākais soda mērs, bet pārējie gāja bojā no bada un slīmībām ieslodzījuma noietnēs.

Pēc publikācijām presē atsaucās 180 cilvēki, kuŗi atgriezušies un dzīvo Latvijā. Viņi parādīja kartē vietas, kur Sibīrijā palikuši bērni, kas Latvijā neatgriezās.

Filmēšanas grupa – Dzintra Geka, Aivars Lubānietis, Igors Tūns un Aleksandrs Demčenko devās ceļā. Nobraucot tūkstošiem kilometru Krasnojarskas un Tomskas apgabalā, meklēja un atrada 1941. gadā izsūtītos bērnus, viņus filmēja un intervēja.

2001. gada 14. jūnijā Latvijas Televīzijā tika demonstrēta fil-

Juris Vidiņš ar mazdēlu Juri Viņķeli grāmatas "Sibirijas bērni" atvēršanā

ma "Sibirijas bērni", un tā izraisīja lielu sabiedrības atsaucību. Grupa vēlreiz devās uz Sibīriju. Ebreju bērni, kuŗi bija izglābušies un atgriezās, tagad dzīvo Izraēlā, arī viņi tika intervēti. Pieteicās arvien jauni Sibīrijas bērni Latvijā, un darbs turpinājās. Katru gadu 14. jūnijā Latvijas Televīzija rādīja jaunu filmu. Radās doma par grāmatu.

Dz. Geka stāsta: "2005. gadā no atšifrētajām intervijām sākām veidot grāmatu. Lūdzām atsūtīt fotografijas, kuŗas cilvēki redzami 1941. gadā pirms izsūtī-

juma un pēc tam Sibīrijā. 2007. un 2008. gadā izdevām grāmatu "Sibirijas bērni" divos sējumos, kuŗos sakopojām 724 intervijas un unikālas fotografijas. Vēlējāmies, lai pēc iespējas vairāk cilvēku varētu uzzināt latviešu un citu Latvijā dzīvojošu tautu traģisko likteni. 2008. gadā Latviešu fonda projektu konkursā pieteicām grāmatas tulkošanu angļu valodā, saņēmām finan-

cējumu, un lielais darbs varēja sākties."

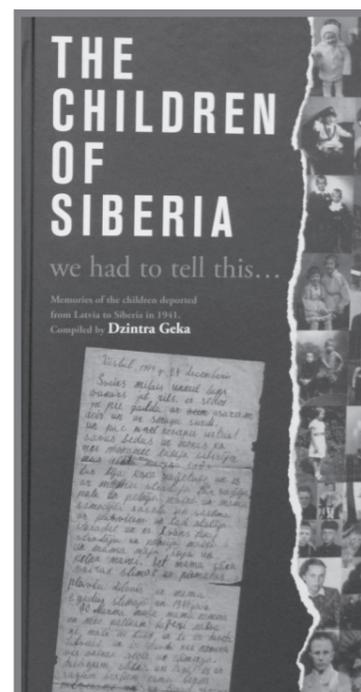
tīvi Eiropas piemiņas pasākumi" saņēmām daļēju finan-

cēju grāmatas "Sibirijas bērni" 2. sējuma izdošanai angļu valodā, videoarhīva digitalizēšanai un fonda mājaslapas izveidošanai angļu valodā. Iztrūkstošo finan-

cējumu saņēmām no LR Kultūras ministrijas un daudzām Latvijas pilsētu un novadu pašvaldībām. 1941. gada 14. jūnijā uz Sibīriju deportēto bērnu un viņu ģimeņu intervijas un fotografijas tika digitalizētas un ievietotas cietajos diskos. Atsevišķi katrā intervija pieejama arī DVD formātā.

Tulki – Amanda Jātniece, Kārlis Streips, Gunna Dickson, Margita Gailīte, Laima Dimiševska, Maija Dreimane, Anita Liepiņa un Uldis Bruns paveikuši milzīgu darbu – pārtulkojuši grāmatas 2. sējumu angļiski.

Svarīgi ir vēsturi saglabāt savai tautai, svarīgi to izstāstīt citām tautām. Esam Eiropas Savienībā, mums ir svarīgi, lai par traģēdiju, ko pārdzīvojuši no Latvijas uz Sibīriju aizvestie bērni, izlasītu Eiropā un visā pasaulē. Tagad vēstures liecību izzināšana būs iespējama arī ārpus Latvijas.

Klajā nākusi jauna grāmata – "Sibirijas bērni" 2. sējums angļu valodā (intervijas ar 1941. gadā uz Sibīriju aizvestajiem bērniem).

"The Children of Siberia" var pasūtīt, sūtot čeku pēc adreses: A. Jerumanis, 1600 El. Rito Ave, Glendale, CA 91208, USA.

Grāmata kopā ar sūtīšanu maksā 70 USD.

KULTŪRAS NORISES DAŽOS VĀRDOS

• Rosīgu domu apmaiņu izraisījis gadskārtējais teātra dzīves novērtējums, kas kulmināciju svinēja Eduarda Smiļģa 126. dzimšanas dienā 23. novembrī. Sarīkojumā **Spēlmaņu nakts** šai dienā tiek nosauktas īpašas žūrijas izraudzītas labākās teātra izrādes, tiek svērti un mēriti aktiešu un režisoru sasniegumi, lai vislabākie saņemtu godalgas. Par Gada izrādi šoreiz atzīta režisora Alvja Hermaņa izrāde „Oblomovs” Jaunajā Rīgas teātrī. Gada labākā aktieša gods piešķirts šai teātra aktierim Ģirtam Krūmiņam, bet par Gada aktrisi žūrija nosaukusi viņa kollēģi Elitu Kļaviņu.

• Latvijas Nacionālās operas balets divas viesizrādes uz Somijas pilsētu Tampere, kur koncertzālē *Tampere Hall* notiek piecas P. Čaikovska baleta „**Riekstkodis**” izrādes. Mūzikas pavadījumu spēlēs Tamperes koncertzāles orķestris, pie pulsta Latvijas baleta diriģents Farhads Stadē.

Baleta trupai šis priekšsvētku laiks ir spraigiem notikumiem bagāts. Pēc atgriešanās no Somijas sākās darbs, iestudējot koncertprogrammu, ar kuŗu 15. decembrī Rīgā tiks krāšņi svinēts atskats uz Latvijas baleta 90 gadiem. Bet drīz pēc Jaunā gada sagaidīšanas baleta mākslinieki dosies viesizrādēs uz Spānijas pilsētu Sevilju, lai tur izrādītu A. Adāna baletu „Žizele”.

• Ar mecenātu **Borisa un Ināras Teterevu** finansiālu atbalstu izveidota **LNO akadēmija**. Tās nolūks ir jauniem, talantīgiem vokālistiem palīdzēt skatuves gaitu sākumā, mācīt operas izrādēm nepieciešamās zināšanas, lai jau pirmajās lomās jaunie dziedātāji mirdzētu visā spožumā. Teterevu ģimenes fonda atbalsts būs vairākas stipendijas jaunajiem operas māksliniekiem. Akadēmijas programma ietvertas arī rūpes par topošajiem diriģentiem, koncertmeistariem, choreografiem un orķestra mūziķiem. Savas izglītības

LNO akadēmijas dibināšana. Andrejs Žagars apsveic mecenāti Ināru Teterevu, pa labi Artūrs Maskats

bas programmas īstenošanā LNO akadēmija iesaistīs starptautiski atzītus vieslektorus, kā arī sūtīs studentus mācīties ārzemēs.

Vokālais pedagogs no Beļģijas Aksels Everaerts, stāstot par jauno vokālistu talantu slīpēšanas programmu, norāda, ka tā darbosies četros galvenos virzienos –

mācot dziedāšanas tehniku, dažādu stilu īpatnības, sniedzot zināšanas arī tēlotājmākslā un valodu apgūvē.

• Decembra pirmajā dienā Anglikāņu baznīcā Rīgā notika jaunā mūzikas tvarta „**Dāvida dziesmas**” atklāšanas svētki. Mūzikas izlasi, kuŗā ietvertas

komponistu Gaļinas Grigorjevas, Ērika Ešenvalda, Pēterā Vasaka, Richarda Dubras un Uģa Prauliņa kompozīcijas, ieskaņojusi dziedone Gunta Davidčuka, saksofonists, JVMA rektors Artis Šimanis un ērgelniece Kristīne Adamaite. Šis mūziķu trio ir guvis arī plašu starptautisku atzinību, viņu koncerti dažādās Latvijas pilsētu baznīcās parasti ir ļoti apmeklēti. Arī jaunajam mūzikas tvartam jānovēl laimīgs ceļš pie klausītājiem.

• Mākslas grāmatu apgādā „Neputns” nākusi klajā Andreja Legzdiņa grāmata „Mani darbi un nedarbi”. Tās autors ir dzejnieka Kārļa Skalbes mazdēls, Zviedrijā populārs arhitekts un dizainers, kas gan dalās savā

radošā darba pieredzē, gan attēlo bērnības gaitas, ģimenes ceļu, atstājot dzimteni, pēckara gadus Stokholmā. Šīs grāmatas savdabība – tās galvenā daļa ir attēli ar īsu paskaidrojumu teksts. Tādējādi autors attēlo arī savas mākslinieka personības tapšanu, izglītošanos Stokholmas Mākslas amatniecības skolā un tikšanās ar sava laika ievērojamām personībām. Grāmata nopērkama Latvijas grāmatnīcās.

Sniegpārslīņu deja no baleta „Riekstkodis” Latvijas Nacionālajā operā

Mūziķi, kas ieskaņojusi „Dāvida dziesmas” - Gunta Davidčuka, Kristīne Adamaite un Artis Šimanis

Pirmizrādes sajūsma Rīgā

Daris Dēliņš, Latvijas Goda konsuls Ņujorkā, 19. novembrī Rīgā, kinoteātrī *Splendid Palace*, noskatījās režisora Aigara Graubas un producenta Andreja Ēķa spēlfilmas „**Sapņu komanda 1935**” pirmizrādi. Pēc tās redakcija saņēma Goda konsula vēstuli, kuŗā pausta sajūsma par

maņa vadībā no valsts labākajiem spēlētājiem tika izveidota Latvijas izlase, kas devās uz starptautiskajām sacensībām Ženēvā. Treneriem un spēlētājiem bija jāpārvar daudz grūtību un šķēršļu, lai tiktu uz ārzemēm. Taču tur mūsu basketbolisti ar savu cīņas spar un entuzias-

Valdemāra Baumaņa lomā Jānis Āmanis

iedvesmojuši arī filmas veidotājus, un tapis aizrāvīgs stāsts, kuŗā latviešu aktieři ne tikai tēlo pagājušā gadsimta trīsdesmito gadu jaunekļu lomas, bet arī no sirds spēlē basketbolu. Izdevies skaists, dinamisks panākumu stāsts, kas, domājams, aizraus skatītājus visā plašā pasaulē.

Jau vairākas nedēļas filmu izrāda Rīgas kinoteātros, pirmās divās nedēļās to bija noskatījušies vairāk par 10 000 skatītāju. Latviešiem ārzemēs filmu būs iespējams noskatīties jau 2013. gada sākumā, pēc tam kad filmas teksts būs dublēts angļiski. To izrādīs arī ASV kino centros un arī citās valstīs.

„Noskatoties filmu „Sapņu komanda 1935”, varam būt lepnī par mūsu sasniegumiem gan pagātnē, gan šodien,” uzsver Daris Dēliņš.

mu pārsteidza visus – čempionāta rīkotājus, pretiniekus un līdzjutējus. Tolaik par Latvijas valsti pasaulē daudz nekas nebija dzirdēts, šie spožie sportistu panākumi lika tās vārdam aizskanēt tālu.

Jaunajā filmā attēlots šis konkrētais vēstures fakts, tik nozīmīgs un pacilājošs ne tikai sporta cienītājiem, bet ikvienam savas zemes patriotam. Valdemāra Baumaņa komandas panākumi

Aina no filmas

svinīgo pirmizrādes vakaru galvaspilsētas skaistākajā kinoteātrī. Pirmizrādi noskatījušies 600 lūgti viesi, tostarp trīs bijušie Latvijas prezidenti, tagadējie un bijušie ministri, filmas aktieři un tehniskais personāls un, protams, arī sponsori.

Filma, kuŗā stāstīts par Latvijas sportistu lielisko uzvaru 1935. gada maijā, viņiem kļūstot par Eiropas čempioniem basketbolā. Trenera Valdemāra Bau-

NEDĒĻAS CITĀTS

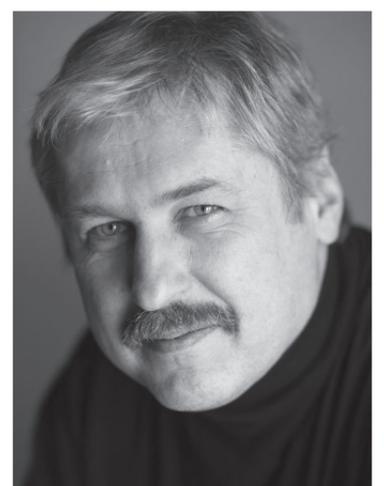
Latvijas Radio koŗa mākslinieciskais vadītājs **Sigvards Kļava**:

„...man ir pārlicība, ka jēga ir nevis būt vislabākajam, bet gan neatkārtojamam un citādam – kāds esi piedzimis un ar savu darbu un pieredzi nonācīs līdz mākslinieciskai brīvībai. (..)

Man no daudz kā vairs nav bail. Drīzāk baidos, ka reiz pietrūks ideju vai spēka tās īstenot un cīnīties ar to milzīgo stresu, ka Latvijas Radio korim šajā āprātīgajā mūzikas konkurencē jārada neatkārtojamas kvalitātes produkts, taču mūziķi nespēj nomaksāt komūnālos maksājumus. Man, vadītājam, tas rada milzīgu diskomfortu. Es visu laiku ceru, ka tas vienreiz beigsies. Esam pieradināti pie necilvēcīgas izturības – gan profesionālās un mūzikālās slodzes ziņā, gan tāpēc, ka mums tikai saka: pagaidiet, gan būs labāk. Bet nav. Ļoti tuvu ir kritiskā robeža, pēc kuŗas lūst radošā organisma dzīvība.

(..) Es neaģitēju dzīvot archaiski, taču būtiskas sabiedrības daļas vajadzību apmierināšanai nepieciešama politika, kas kultivē labu, kvalitatīvu kultūras dzīvi. Tieši radošais gars mūs paceļ citā plauktiņā, tā topam ievēroti kā nācija. Var jau mācīties un pat dziedāt no planšetdatoriem, tomēr domāju, ka, dzīvojot virtuālajā pasaulē un ciparā, cilvēciskā patība arvien vairāk tieksies uz pretējo, arvien vairāk bēgs prom no tehnokratisma.”

(No intervijas laikrakstā *Kultūras Diena* 2012. gada 30. novembrī)

Sigvards Kļava

Jāna un Elfrīdas Rutku fondam - 25

Pagājuši 105 gadi kopš privātdocenta Jāna Rutka dzimšanas 1907. gada 11. oktobrī Iecavā. Pēc kara viņš pārceļas uz Rīgu un mācās slavenajā Rīgas pilsētas 1. vidusskolā, ko beidz 1927. gada jūnijā un uzsāk studijas LU Matēmatikas un dabas zinātņu fakultātē. Studējot viņš piepelnās darbā Rīgas pilsētas valdē, sniedzot stundas u.tml. Studiju laikā Rutki ievēl par subasistentu Ģeografijas fakultātē, un viņš sāk darbu uz brīva līguma pamata Ģeografijas katedrā Matēmatikas un dabas zinātņu fakultātē un strādā tur līdz pat augstskolas beigšanai 1937. gadā ar dabas zinātņu kandidāta gradu. Kandidāta grada darbu aizstāv par tematu „Rīgas Pārdaugavas ģeografiskais apraksts” un saņem atzīmi „ļoti sekmīgi”.

Seko dienests aviācijas pulkā aerologa speciālitātē, un 1938. gadā Rutkis tiek ieskaitīts rezerves kaŗavīru kategorijā.

Šī paša 1938. gada oktobrī Rutkis tiek ievēlēts par subasistentu Ģeografijas katedrā un strādā arī par Ģeografijas skolotāju Rīgas Jūrmalas pilsētas ģimnazijā.

Saņēmis Kultūras fonda stipendiju, lai papildinātos Baltijas ģeografijā, 1939. gada pavasarī Jānis Rutkis ierodas Stokholmā, kur piedalās ģeografijas kursos, galveno uzmanību veltījot ģeografisko faktoru un iekšējo migrāciju studijām. Stokholmas augstskolā viņš uzstājies arī ar priekšlasījumu

kaimiņzemju ģeografijā.

Jānis Rutkis rosīgi piedalās Latvijas un Ziemeļvalstu ģeografu konferencēs, raksta par ģeografijas jautājumiem Latvijas Konversācijas vārdnīcā, dienas presē un dabaszinātņu publikācijās. Aktīvi piedalās studentu sabiedriskajā dzīvē un ir studentu vienības „Zelmenis” biedrs.

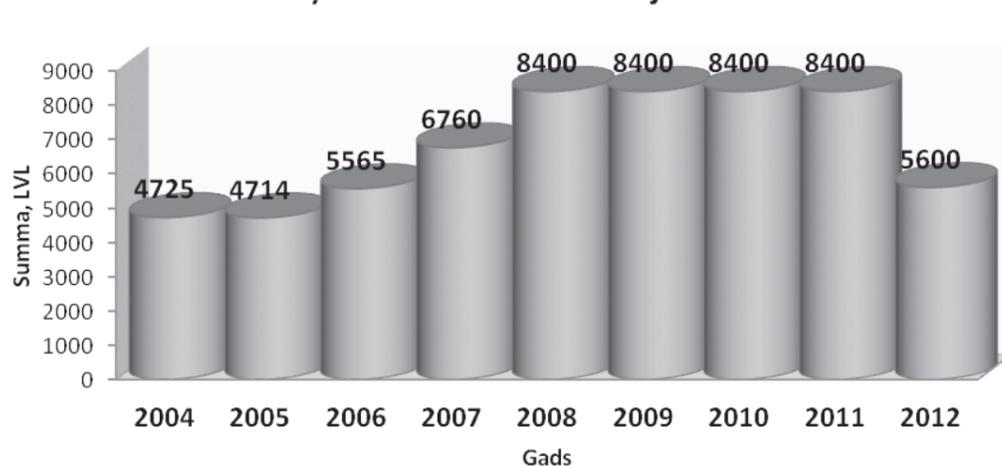
Zviedrijā Jānis Rutkis strādā pētniecības darbā Stokholmas Meteoroloģijas institūtā, veic klimatoloģiskus pētījumus, vēlāk Zviedrijas Kartografijas institūtā sagatavojis daudzus karšu manuskriptus Zviedrijas atlantam un kopš 1948. gada strādā arī Stokholmas Tirdzniecības augstskolas Ģeografijas institūtā, kur piedalās Eiropas ekonomiskās kartes sagatavošanā.

Kopš 1950. gada darbs turpinās, sagatavojot Latvju Enciklopēdijai rakstus par Latvijas ģeografiju, pēc tam Rutkis ir redaktors nodaļai par zemi un dabu LNF izdotajā grāmatā *Latvia, Country and People*.

Rutka darbi par apstākļiem Latvijā publicēti latviešu, angļu un spāņu valodā. 1955. gadā Baltijas Pētišanas institūts Bonnas universitātē par nopelniem Latvijas ģeografijas pētišanā Jāni Rutki ievēl par institūta korespondējošo biedru.

1960. gadā Rutkis pats izdod savu lielo kapitāldarbu, ap 800 lappušu biezo „Latvijas ģeografija”, par kuŗu viņam piešķirta

Elfrīdas un Jāna Rutku fonda ziedojumi 2004 - 2012

Pagājušā gadsimta 80. gadu sākumā Rutki ķēra trieka, kas viņa ķermeņa labo pusi padarīja nekustīgu. 1984. gadā Rutkis ar akūtu slimības gaitu tika ievietots slimnīcā. Tur viņu 9. decembrī apmeklēja kaimiņi Antonija Salīna un Andrejs Straubergs. Rutkis lūdza abus apmeklētājus apliecināt šādu testamentu: „Es, Jānis Rutkis, vēlos, lai no manas atstātās mantības nodibina fondu latviešu skolēnu un studentu atbalstam, kuŗi kaut ko strādā tautiskā darbā.”

Jau agrāk A. Straubergs pēc Rutka lūguma bija uzrakstījis nepastiprinātu testamenta priekšlikumu, kur Rutkis izsaka vēlmi,

tiesības mainīt fonda statūtus. Zviedrijas Latviešu centrālā padome (ZLCP) izrauga fonda priekšsēdi un vienu locekli, kā arī viņu substitūtu. Latviešu Akadēmiskā organizācija Zviedrijā (LAOZ) izrauga vienu locekli un tā substitūtu, Eiropas latviešu jaunatnes apvienības Skandināvijas nodaļa (ELJA SN) izrauga vienu locekli un tā substitūtu.

ELJA Skandināvijas nodaļa savu darbību ir izbeigusi, un tāpēc fonda valde 2005. gada decembrī pieņēma lēmumu aizstāt ELJA pārstāvi vēl ar vienu pārstāvi no LAOZ.

Fondā kopš tā dibināšanas ir darbojušās šādas personas:

ZLCP:

Māris Slokenbergs, valdes priekšsēdis, visus 25 gadus

Vija Kalniņa Skoguma, kasiere,

visus 25 gadus

vietnieks Andrejs Straubergs

vietniece Gundega Muchka

vietniece Austra Krēšlīņa

vietnieks Andrejs Leimanis

LAOZ:

Juris Leimanis

Andrievs Eiche

Jānis Alsiņš

Viesturs Dinvietis

vietnieks Pāvils Johansons

vietniece Lilita Zaļkalns

vietniece Ilze Šakars

ELJA:

Jānis Andersons

Tots Grīns

Ar 2012. gadu ZLCP Rutka fondā ir atkārtoti izraudzījusi Māri Slokenbergu (substitūte Austra Krēšlīņa) un Viju Kalniņu-Skogumu (substitūts Andrejs Leimanis). LAOZ ir izraudzījusi Jāni Alsiņu (substitūte Lilita Zaļkalns) un Viesturu Dinvieti (substitūte Ilze Šakars).

Fonda valdes sēdes notiek pēc vajadzības. Galvenokārt rudenī Rīgā. Piedalās četri valdes locekļi bez substitūtiem. Tomēr substitūtiem ir tiesības piedalīties visās valdes sēdēs, bet līdzekļu taupības dēļ tie līdz šim ir aicināti, ja atrodas Rīgā. Sakarā ar valdes sēdēm valde parasti tiek pieņemta Ģeografijas fakultātē un uzklusa stipendiātu ziņojumus par mācību norisi un projektiem.

Fondu revidē ZLCP izraudzīti revidenti. ZLCP tiek regulāri sniegts ekonomisks pārskats.

Rutku fonds ir atbalstījis Mīnsteres Latviešu ģimnaziju un stipendiātus ar 299 250 SEK, Eiropas Vasaras skolu ar 398 217 SEK,

3x3 nometnes ar 26 450 SEK. Individuālas stipendijas latviešu jauniešiem no Zviedrijas ar 252 480 SEK (pēdējā - 1996. gadā), Zviedrijas latviešu bērnu kolonijas un skolas.

Pēc Latvijas neatkarības atgūšanas Rutku fonda valde nolēma grozīt sākotnējos statūtus un galveno atbalstu novirzīja LU Ģeografijas fakultātes bakalauriem un maģistriem, piešķirot stipendijas pēc iesniegumiem.

Uz 2011. gada 1. janvāri Rutku fonds savā 24 gadu pastāvēšanas laikā ar kasieres Vijas Kalniņas Skogumas veiksmīgo darbu naudas noguldīšanā ir varējis atbalstīt studējošo jaunatni apmēram ar 2,15 miljoniem Zviedrijas kronu. Jāatceras, ka fonda dibināšanas laikā kasē bija 1 milj SEK. Arī šodien Rutku fonda kasē ir gandrīz 1 milj SEK.

2004. gadā Rutku fonda valde pieņēma svarīgu lēmumu:

Stipendiju izsniegšana notiek, sadarbojoties ar Vītolu fondu, katru gadu piešķirot naudas stipendijas sešiem Ģeografijas fakultātes bakalauriem un maģistrantiem – katra stipendija 1300 latu (2012) apjomā. Par administrāciju Vītolu fondam maksā 500 latu gadā. Šai summā ietvertas stipendiju izmaksas reizi mēnesī, kā arī stipendiātu studiju rezultātu apsekošana, stipendiātu ziņojumu sastādīšana u.c. Līdz 2012. gada 1. novembrim 42 ģeografijas studentu stipendijas izmaksāts 60 964 LVL (800 000 SEK) un Ģeografijas fakultātei un mācībspēkiem 222 719 SEK.

Kopš 1990. gada piešķir stipendijas studentiem no Latvijas, līdz šim izsniegti 226 875 SEK dažādiem braucieniem uz ārzemju vidusskolām, augstskolām un konferencēm.

Lai būtu uzticīgi Jāna Rutka vēlmēm, pabalstu piešķiršana Zviedrijas pasākumiem pamazām tiek pārtraukta - galvenokārt tāpēc, ka kapitāla peļņa pēdējos gadus ir samazinājusies un, lai segtu stipendijas, fonds ir bijis spiests lietot kapitālu. Pēc Zviedrijas likumiem, tas nav pareizi, un ar 2012. gadu piešķirtas tikai četras stipendijas, izmantojot visu pagājušā gada peļņu 85 000 SEK apmērā.

Māris Slokenbergs,
Jāna un Elfrīdas Rutku
Piemīņas fonda valdes
priekšsēdis

JĀNA RUTKA TESTAMENTS

orig. 25. Jānis Rutkis vēlos
lai no manas atstātās
mantības nodibina fondu
latviešu skolnieku un
studentu atbalstam, kas
kautko strādā tautiskā
darbā. Parakstu apliecinā,
J. Rutkis
Söderstråle 84-12-09
0755/1472
0753-52145

miem „Latvijas ģeografiskās īpatnības un jaunākās pētniecības problēmas” un „Zviedrijas pārrūpniecības ģeografiskais faktors”.

Ar 1939. gada maiju viņš ievēlēts par jaunāko asistentu un 1940. gadā par dekāna palīgu administratīvi saimnieciskā darbā un vēlāk par privātdocentu pārstāvi fakultātes padomē.

1941. gada 21. jūlijā Jānis Rutkis aizstāv habilitācijas darbu „Vietas ģeografiskais stāvoklis kā faktors ģeografijā”. 1943. gada 15. aprīlī viņš kļūst par privātdocentu.

Līdz 1944. gadam, kad dodas trimdā uz Zviedriju, Jānis Rutkis lasa obligāto kursu Latvijas un

PBLA Kultūras fonda balva. Grāmatu sarakstot, izmantoti plaši neatkarīgās Latvijas laikā savāktie materiāli, ko Rutkim bija izdevies paņemt līdzi.

Jānis Rutkis darbojies vairākās trimdas organizācijās: bijis YMCA centrālās valdes priekšsēdis, LNF padomes loceklis kopš fonda dibināšanas, brīdi arī valdes priekšsēdis un padomes vicepriekšsēdis.

Jānis Rutkis miris 1986. gada 9. oktobrī.

Jāna Rutka sieva Elfrīda mirusi pirms viņa. Laulībā bērnu nebija.

Avoti: Latvijas Enciklopēdija. 1955. un Pēteris Šķinķis. 1997.

lai viņa atstātā mantība pēc neatkarīgas Latvijas atjaunošanas pārietu LU īpašumā.

Jānis Rutkis no slimības neatveseļojās, nomira 1986. gada 9. oktobrī.

Jāna Rutka apstiprinātais testaments tika ievērots, un ar jurista S. Marvila palīdzību 1987. gadā nodibināja Elfrīdas un Jāna Rutku piemiņas fondu.

Fonda pirmā valdes sēde notika 1987. gada 23. jūnijā. Rutku atstātās mantības vērtība tai brīdī tika lēsta ar 1 miljonu Zviedrijas kronu.

Saskaņā ar statūtiem fonda valdē ir četri locekļi, kuŗiem arī ir

Angļu vēsturnieks aizsaulē

Ziņas par angļu vēsturnieka profesora **Džona Haidena** (*John Hiden*) nāvi pārsteidza. Pirms gada *Britu-latviešu apvienība* bija izkārtojusi grāmatas atvēršanas svētkus Latvijas vēstniecībā Londonā. Atveŗramā grāmata bija izdota par godu profesora devumam Baltijas valstu vēsturei starp diviem pasaules kariem. Sarīkojums bija sirsnīgs un viesi priecīgi par iespēju tikties ar profesoru. Pēkšņi vasaras beigās saņēmam skumjo ziņu par viņa aiziešanu mūžībā.

Haidens bija ražīgs autors un redaktors, uzrakstījis neskaitāmus zinātniskus rakstus un 14 akadēmiskas grāmatas. Viņa speciālitāte bija Centrālā Eiropa un Austrumeiropa, īpaši Vācija un Baltijas valstis. Lai gan *Londonas Latviešu bibliotēka* uzkrāj grāmatas galvenokārt latviešu valodā, tomēr dažas Haidena vēstures grāmatas angļu valodā par Balti-

jas vēsturi ir atradušas ceļu uz mūsu Londonas bibliotēku.

Laikā, kad Baltijas valstis centās atšķirties no Krievijas, Haidens bija manijis, cik maz par šo mazizprasto apgabalu zina angļiski runājošā pasaule. Lai šo stāvokli mainītu, viņš apzināti

iesaistījās saziņā ar Baltijas valstīm. Rakstīja par tām, lai skaidrotu šo valstu vēsturi. Tajā laikā klajā nākušas grāmatas *The Baltic nations and Europe: Estonia, Latvia & Lithuania in the twentieth century* (1991) (ar P.Salmon), *The Baltic and the outbreak of the second world war* (1992) (ar T. Lane), un *The Baltic Question during the Cold War* (2008) (ar D.Smith). Par vislabāko Haidena grāmatu, par kuru viņš saņēmis godalgu no *Association for the Advancement of Baltic Studies* (AABS) ir atzīta *Defender of minorities Paul Schiemann, 1876-1944*.

Mēs visi atceramies, kā *pārejas posma* sākumā visa informācija par Baltijas valstīm, kuŗa parādījās Rietumu laikrakstos, nāca no Maskavas. Lai atspēkotos, vietējie baltieši ķērās pie vēstulju rakstīšanas. Bet laikraksti Anglijā tikai ļoti reto vēs-

tuli publicēja. Haidena ieskatā ziņām, ko izplatīja Rietumos, vajadzēja būt patiesām un atspoguļot baltiešu viedokli. Lai to panāktu, Haidens dibināja Bradfordas universitātes Eiropas studiju nodaļu *Baltijas Pētniecības grupu* (1988). Viņš uzņēma kontaktus ar universitātem un valdības iestādēm, organizēja Baltiešu konferences, kas angļu valdībai un tirdzniecības pārstāvjiem deva iespēju iepazīties ar apstākļiem jaunajās, patstāvību atguvušajās valstīs.

No konferenču materiāliem radās žurnāls *Baltic Briefing*, ko rediģēja Haidens. Tā mērķis bija sniegt patiesu informāciju no Baltijas valstīm, kas tikai 1991. gadā bija atguvušas neatkarību. Haidens arī organizēja iespējas studentu apmaiņai starp Bradfordas, Rīgas, Igaunijas universitātem. Liels palīgs bija Bradfordas baltiešu sabiedrība, kas uz-

ņēma studentus no Baltijas valstīm. Sadarbībā ar baltiešu trimdas organizācijām Haidens nodibināja *Britu-baltiešu apvienību* (1992), kuŗas mērķis bija veicināt labas attiecības starp Angliju un Baltijas valstīm, celt Baltijas valstu prestižu Lielbritānijā. Haidena darbs noteikti ir palīdzējis veidot Britu politisko nostāju pret Baltijas valstīm. Anglijā nav daudz cilvēku, kas baltiešu labā būtu darījuši tik daudz kā Haidens. Paldies viņam par to. Plašāki apraksti par Haidena darbu un sasniegumiem lasāmi timeklī.

Džons Viljams Haidens (*John William Hiden*), vēsturnieks, dzimis Londonā 1940. gada 21. februārī. Salaulājies 1963. gada 21. septembrī ar *Juliet*, ģimenē divi bērni - Hugo un Džsesika. Miris Lidsā 2012. gada 10. augustā.

Marita V. Grunts

Jaunā Gaita Nr. 271

berga, Mairas Reinbergas un Andŗa Strazdiņa – darbu reprodukcijas no izstādes Dziesmu svētkos. Reproducēta Aijas Zariņas „Viņš un Viņa” (1986) no Delfi-LNMM sakopotiem „100 dārgumiem Latvijas Nacionālā mākslas muzejā”. Laimoņa Mieriņa biogrāfijas trešajā turpinājumā Māris Brancis izklāsta līniju zintnieka mācību gadus. Jānis Krēsliņš vecākais apraksta Svena Lūkina trīsdimensionālo gleznu izstādi un nofotografējis pie viena no mākslinieka darbiem ievērojamā Ņujorkas mākslas galerijā. Uz žurnāla vāka Ilmāra Rumpētera glezna „Skatlogs bez skata”.

Dzejas nodaļā – Imants Auziņš, Anna Dzintare, Paulis Birznieks un Leons Briedis. Satiriskā skicē Juris Rozītis norāda uz latviešu tendenci kultūras sarīkojumos lieki godināt mitnes zemju politikāņus.

Vēstures nodaļā Latvijas Mākslas akadēmijas prorektora Ojāra Spārīša stāsts par Sv. Pēteru baznīcu un Franka Gordona interesantais ieskats naciķu bendes Jozefa Gebelsa sievas biogrāfijā: „Cik traka bij mīla, cik nešpetns bij naidis.” Rolfs Ekmanis sava kapitāldarba „Starptautiski raidījumi latviešu valodā 20. gs. otrā pusē” turpinājumā pievēršas ASV valsts departamenta un CIA darbībai, tiem atbalstot pretestības kustības aiz dzelzs aizkara apmēram desmit gadu pēc Otrā pasaules kara. Ar fotoklāstu R. Ekmanis piemin savu skolas biedru Leonīdu Zariņu Ausekļa ģimnazijā dipīšu no metnē Augsburgā, Rietumvācijā. L. Zariņš ar izplētni nolaidās Kurzemē 1953. gadā, tika notverts un pēc padomju kara tribunāla lēmuma gadu vēlāk nošauts. Laimonis Purs beidz atmiņu stāstījumu par saviem kollegām žurnālistiem un augstiem ierēdņiem okupētajā Latvijā, uzsvērt viņu uzdrīkstēšanos iespēju robežās paust patiesību.

Nodaļā „Dažos vārdos”, kā parasti, lakoniskas ziņas par cil-

dinājumiem, jaunizdevumiem, mūzikas/teātra/deju uzvedumiem, mākslas izstādēm. Uzmanība pievērstā tradīciju veicināšanai, rakstītā vārda spēkam, izglītībai, diasporai, ērmīgām būšanām, ieskatam Latvijas sendienās, viņdienās un mūsdienās, Latvijas kaimiņvalstīs un tālāk ģeopolitiskajā telpā. Īsa sadaļa par statistiku koncentrēti izgaismo Baltijas un visas pasaules progresu un regresu.

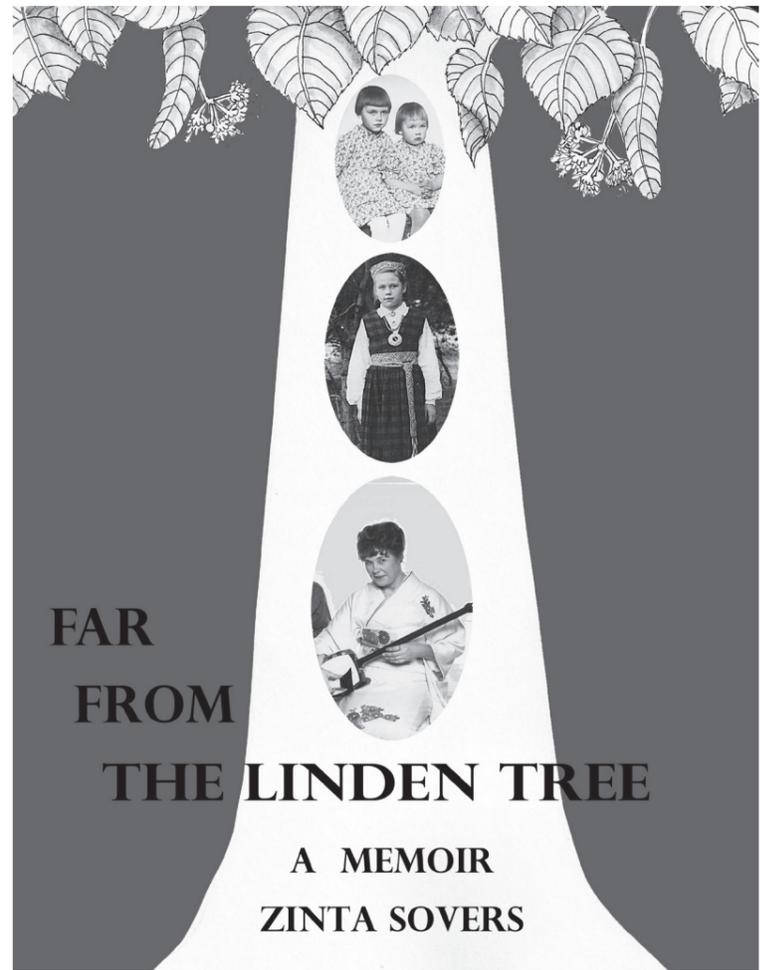
Grāmatu recenzijas: Gunars Zvejnieks par Mārtiņa Lasmaņa „Vārdi un mūzika: Literāra un mūzikāla dažādība”; Indra Ekmane par angļu autora Lukasa (*Edward Lucas*) *Deception, Spies, Lies and How Russia Dupes the West* (Spiegi, meli un kā Krievija piemulķo Rietumus); Līvija Baumanē par Elzas Ņezberes „Dzeja un dzīve” 3. sēj.; Gundars Ņeniņš Kings par AABS ceturkšņizdevuma *Journal of Baltic Studies* 2012. gada vasaras numuru.

Globālā latviešu rakstu krājuma *Jaunā Gaita* atsevišķu numuru par \$10 var iegādāties, rakstot vai zvanot Jurim Žagariņam, tālr.: 413-732-3803, e-pasts: juris.zagarins@gmail.com

Neabonētāji, kuŗi tomēr uzskata sevi par kultūras cilvēkiem, pavisam viegli var kļūt par abonētājiem. Divu gadu abonements (astoņi numuri) maksā tikai \$76, viena gada (četri numuri) – \$39. Čekš jā-sūta: *Jauna Gaita, Inc.* (vēlams ASV dolāros, bet pieņem arī jebkuŗā citā valūtā) Tijai Kārklei, 616 Wiggins Road, St. Paul, MN 55119, USA. Atsevišķus rudens numura rakstus, kā arī arvien topošo, bet jau plašo *Jaunās Gaitas* rakstu krājuma e-archīvu var apskatīt *JG* mājaslapā: www.zagarins.net/JG Galvenais redaktors lūdz sūtīt rakstus nevis pēc vecās *msn.com*, bet pēc jau kopš 2011. gada vasaras numura iekšējās vākos izziņotās e-pasta adreses (rekmanis@gmail.com).

Juris Žagariņš

JAUNA GRĀMATA

FAR
FROM
THE LINDEN TREE

A MEMOIR
ZINTA SOVERS

Pēdējā laikā izdoti diezgan daudzi dzīves stāsti angļu valodā par līdzīgu tematu – dzimtenes atstāšanu, bēgļu gaitām, grūtājiem sākumgadiem jaunā zemē. Nesēnu izlasīju Zintas Soveres grāmatu *Far From the Linden Tree*. Nesēnu to nolikt malā. Zintai ir izcila valoda, labs humors, arī aprakstot grūto darbu patēva vīstu farmā Konektikutas pavalstī, dažādos vasaras darbus Ņujorkas pavalsts kalnos, studijas Francijā, mātes uzmundrinājumus iegūt izglītību, viņas ziedošanos savām meitām. Abas māsas beidza augstskolu, Vija Lindberga ir ārste Ziemeļkalifornijā.

Zinta raksta, ka viņas dzīvi var sadalīt septiņu gadu posmos, sākot ar brīdi, kad atstāta Latvija, toreiz viņai bija septiņi ga-

di. Vairāki gadi pavadīti Japānā, kur vīrs Ojārs strādāja firmas *Sony* uzņēmumā. Zinta mācījās iejusties citas kultūras vidē, mācījās japāņu valodu un spēlēt stīgu instrumentu koto, ko iemīlojusi un spēlēt vēl aizvien.

Tagad Zinta un Ojārs Sovers dzīvo Florences pilsētā Oregonas jūrmalā. Ojārs Sovers Prinstonas universitātē ieguvis zinātnu doktora gradu, viņš piedalās NASAs *Mars Exploration Rover Mission* programmā un palīdzēja aprēķināt trajektoriju pašgājējam robotam, kas nolaidās uz Marsa.

Ziemsvētku tirdziņā Portlandes latviešu centrā bija iespēja iegādāties Zintas Soveres grāmatu un ar viņu iepazīties. Zintas e-pasta adrese: zinta@oregonfast.net

Zinta Kūlite

Laiks un Brīvā Latvija ir tilts starp latviešiem pasaulē

Sabiedriskam darbiniekam Helmutam VABULIM no Sidnejas Austrālijā vienmēr ir daudz stāstāmā par Latvijas vēsturē svarīgiem datumiem un par darbošanos Daugavas Vanagos. Tagad ikdienai esot mierīgāks ritms, jo Daugavas Vanagu Austrālijas (DVA) valdes priekšsēža grožus viņš no devis Jāņa Priedkalna (Adelaidē) rokās. Tātad turpmākos trīs gadus Adelaide būs DVA rosiģās darbības centrs. Šogad kā Sidnejas, tā Adelaides nodaļa nosvinēja 60 gadu jubileju.

Latvijā daudzi ir pateicīgi Daugavas Vanagiem Austrālijā par aprūpes un palīdzības sniegšanu leģionāriem, daudz bērnu ģimenēm, trūcīgiem skolēniem un studentiem Latvijā. Mazie sūtījumi tuviniekiem uz Latviju pārvērtās lielos konteineros ar drēbēm, grāmatām un citām lietām, kad tika atjaunota Latvijas valsts. Par visu lielās Daugavas Vanagu organizācijas biedru kopīgiem ziedojumiem uzcelti Latviešu leģiona Brāļu kapi Lestēnē. Lielākais individuālais dāvinājums ir Sidnejas nodaļas vanaga Bernda Everta nopirktais īpašums Slokas ielā 122, Rīgā, kas nodots Daugavas Vanagu Latvijā rīcībā.

Par Austrālijas latviešu labajiem darbiem ir rakstīts ne tikai vietējā avīzē *Austrālijas Latvietis* un *Latvietis*, bet arī globālos laikrakstos *Laiks* un *Brīvā Latvija*. Helmut Vabulis teic, ka, būdams Daugavas Vanagu Austrālijā priekšsēža amatā, īpaši uzmanīgi lasījis latviešu valodā drukātos laikrakstus, lai zinātu ko vairāk par norisēm politiskajā dzīvē Latvijā un par plašajā pasaulē izkaisīto latviešu sabiedriskām aktivitātēm.

Pirms gada Latvijas Zinātņu akadēmijā notika apvienotais Pasaules latviešu zinātnieku 3. kon-

Foto: Aigars Pērkonis

Sabiedriskais darbinieks Helmut Vabulis no Austrālijas informāciju par Latviju rod laikrakstos *Brīvā Latvija* un *Laiks*

gress un Letonikas 4. kongress, kurā laikā bija apskatāma izstāde „Četras svarīgākās latviešu trimdas politiskās akcijas ārzemēs padomju okupācijas laikā”. Tur bija dokumentālas liecības no Austrālijas nacionālā archīva par politiskām akcijām pret 1974. gada jūlijā Austrālijas leiboristu valdības lēmumu *de iure* atzīt Baltijas valstu iekļaušanu PSRS. Līdzīgs Jaunzēlandes lēmums izraisīja sašutumu gan trimdas sabiedrībā Austrālijā un Jaunzēlandē, gan citur pasaulē.

Pēc profesora Edgara Dunsdora aplēsēm, 1974. gadā Austrālijā dzīvojuši 26 000 baltiešu imigrantu, no kuriem 14 000 bija latvieši. Baltieši rīkoja protesta demonstrācijas un ielu gājienus. Valdībai tika iesniegtas neskaitāmas protesta vēstules un peticijas. Pēc trimdas veiktā informatīvā darba un protestiem Austrālijas sabiedrība nosliecās pret valdības pieņemto lēmumu un opozīcijā esošā liberāļu partija ieņēma baltiešiem labvēlīgu pozīciju. Trimdas ierosinātais sabiedrības

nosodījums bija viens no svarīgiem faktoriem, kas veicināja absurda lēmuma atcelšanu 1975. gadā. Šis baltiešu un latviešu protesta akcijas ārzemēs modināja pretestības garu arī Latvijā, Igaunijā un Lietuvā. Ārzemju latvieši bija droša aizmugure latviešiem Latvijā viņu cīņā par brīvu un neatkarīgu valsti.

Ārvalstis dzīvojošie latvieši joprojām seko līdzī norisēm Latvijā. Helmut Vabulis un daudzi citi šogad jutušies nepatīkami pārsteigti, uzzinot, ka 22 gadus pēc neatkarības atgūšanas Latvijā uzradušies spēki, kas vēlas mainīt Latvijas Republikas Satversmi. Un atkal bija nepieciešama latviešu vienotība. „Āutas nobalsošanās uz jautājumu „Vai jūs esat par likumprojekta „Grozījumi Latvijas Republikas Satversmē” pieņemšanu, kas paredz krievu valodai noteikt otras valsts valodas statusu?”, latvieši visā pasaulē teica skaidru *pret*. Arī Austrālijā aktivitāte Tautas nobalsošanā bija krietni lielāka nekā 2011. gada Saeimas vēlēšanās. Par to bija

daudz publikāciju un iedzīvotāju aptauju laikrakstos.

Brīvā Latvijā un *Laikā* noteikti izlasu Franka Gordona, Kārļa Streipa un citu politiskos komentārus. Ar Austrālijas latviešu atbalstu esam dāvinājuši *Brīvās Latvijas* abonementu leģionāriem Latvijā. Jo šajās avīzēs ir daudz plašāks ieskaits Latvijas politikā un aktuālās temās ekonomikā nekā dažkārt Latvijas vietējās avīzēs. Par Leģionāru dienu Latvijas plašsaziņas līdzekļi vēsti, it kā garām ejot, bet *Brīvā Latvijā* un *Laikā* ir daudz plašāka informācija par 16. marta notikumiem Rīgā un citviet, kā arī visaptveroša informācija par norisēm latviešu mītnes zemēs, tā ka avīzi izlasu no pirmās līdz pēdējai lapai,” secina Helmut Vabulis.

Šovasar viņš ciemojies Latvijā. Dzimtā Kalna pagasta lauku plašumos baudījis radnieku Mārites un Aigara Pērkonu ģimenes viesmīlību. Un atkal tiek rītināts atmiņu kamoliņš – par skolas gai-

tām vietējā Bērzgala pamatskolā, pēc tam Malnavas un vēlāk Bēberenes tehnikumā. Kaŗa laikā jauniem zēniem neizbēgams bija iesaukums vācu armijas Latviešu leģionā. Drīz vien Helmutus ievainots un nogādāts hospitālī Vācijā. Kaŗam beidzoties, viņš, tāpat kā daudzi citi, nonāca *dīpīšu* nometnē, sekoja izceļošana uz Austrāliju.

Savu pirmo skolu Helmut Vabulis atceras prezidenta Kārļa Ulmaņa iedibinātā Draudzīgā aicinājuma laikā – konteineros ir sūtītas grāmatas ne tikai uz savu skolu, bet arī apkārtējām lauku skolām, un Latvijas Lauksaimniecības universitātes Veterinārmedicīnas fakultātei, kā arī Latvijas Universitātei dāvātas vērtīgas, studentiem noderīgas grāmatas.

Tālajā Austrālijā ar laikrakstu *Brīvā Latvija* un *Laiks* starpniecību latvieši seko līdzī notikumiem Latvijā un savās mītnes zemēs visā pasaulē.

Valija Berkina

ZIŅAS ĪSUMĀ

Ogrē Latvijas Evaņģēliskā alianse sadarbībā ar Ogres kristīgām draudzēm, sabiedriskām organizācijām un mākslas skolu jau ceturo gadu organizē labdarības sarīkojumus „Ziemsvētku brīnumus”, kurus iekļauti bērnu zīmējumu konkursi un koncerti. Ogres novada jaunie mākslinieki (3 - 16 g. v.) tiek aicināti piedalīties zīmējumu konkursizstādē.

Ilūkstes novadā līdz 17. decembrim notiek labdarības akcija, kurā iedzīvotāji sarūpē pašu aditus cimodus un zeķes vientuļiem pensionāriem, trūcīgām ģimenēm, bērniem ar īpašām vajadzībām un bāreņiem.

Daugavpils Vienības nama koncertzālē 28. novembrī Latviešu kultūras centrs sadarbībā ar Francijas institūtu Latvijā rīkoja pasaulslavenās franču pianistes Vanesas Vāgneres solokonzertu. Viena koncerta daļa šķēpi kopā ar Daugavpils kamerorķestri. Pianistes ieskaņojumi apbalvoti ar vairākām godalgām Francijā un ārzemēs.

Kuldīgu apmeklēja Izraēlas vēstniece Latvijā Hagita Ben-Jakova. Tiekoties ar Kuldīgas novada vadību, vēstniece puda prieku par atjaunoto sinagogas ēku, kur izvietota arī mūsdienīga bibliotēka. Vēstniece piedalījās Kuldīgā sarīkotajā zinātniskajā konferencē „Ebrēju kopienas Kurzemes pilsētās”.

Salaspilī novembrī atklātais tirdzniecības centrs Rimi ir šobrīd vienīgais lielveikals Latvijā, kurš savas darbības nodrošināšanai un ūdens sildīšanai izmanto saules enerģiju. Uz ēkas jumta uzstādīti Latvijā SIA *Sun Investments* ražotie saules kolektori *SelSo* vismaz ar 25 gadu garantiju. Zinātnieki ir pierādījuši, ka saules enerģijas efektivitāte Rīgā ir lielāka nekā Berlīnē vai Kopenhāgenā.

Liepājas Latviešu biedrības namā 16. decembrī notiks Liepājas ceļošā Leļļu teātra „Maska” īstenotais Latvijā nebijis projekts – leļļu kameropera „Prieka noslēpums”. Tajā iesaistīti 90 dalībnieki - Liepājas kamerorķestra mūziķi, Liepājas baleta un deju studijas jaunie talanti. Leļļu kameroperu 20. decembrī varēs redzēt arī Rīgā.

Latgalē divās Piedrujas un vienā Svariņu pagasta saimniecībā konstatēts cūku mēris. Tur tiek turētas kopumā 17 cūkas, ko nācās likvidēt. Iepriekš klasiskais cūku mēris bija konstatēts Latgales mežos nometītam mežacūkām. Krievija apturējusi dzīvu cūku un gaļas izstrādājumu importu no Latvijas.

Biznesa portāla Nozare.lv Smiltēnē rīkotajā diskusijā, kurā piedalījās novada uzņēmēji, secināts, ka situācija ar darbaspēku laukos joprojām ir drāmatiska. Uzņēmēji ir gatavi pārpriekš kvalificētus darbiniekus. Arī zemnieku saimniecības „Rožkalni” īpašnieks Ivars Ādamsons atzīst, ka lauksaimniekiem katastrofāli trūkst fermas strādnieku, jo neviens negrib strādāt netīru darbu.

Rūjienas novada vidusskolas 10. klases skolniece Ķoniete Evija Zariņa un Valmieras Pārgaujas ģimnazijas 10. klases skolnieks nauksēnietis Kristaps Lukjaņenoks saņēmuši Aizsardzības ministrijas pateicību par izaugsmi un labu darbu jaunsardzē. Līdzīgu pateicību Latvijā saņēmuši vēl 14 jaunsargi.

Bauskas novada kultūras centrā notika tradicionālais sarīkojums „Bauskas novada Gada skolotājs”. Izcilākajiem skolotājiem vairākās kategorijās pasniedza dāvanas un pašvaldības Atzinības rakstu.

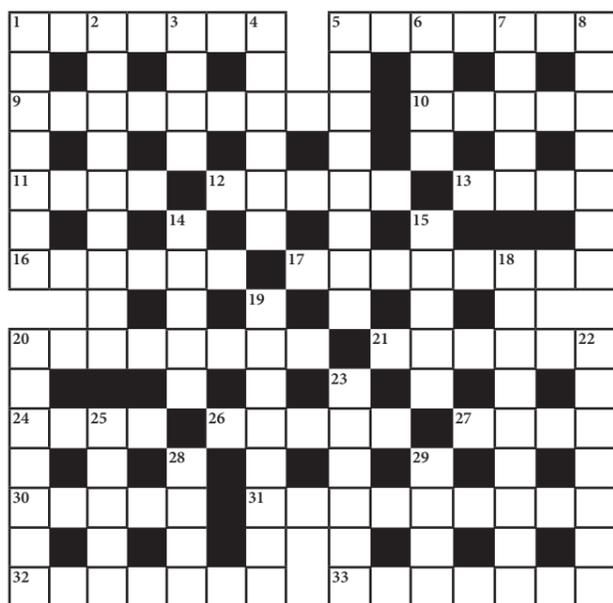
Parakstīta vienošanās par Sēlijas apvienības veidošanu. Tajā iekļautos Alūksnes, Ilūkstes, Jaunjelgavas, Jēkabpils, Neretas, Viesītes un Salas novads. Vienošanos parakstījuši novadu domes priekšsēdži. Apvienība rūpēsies par Sēlijas kultūrvēsturisko identitāti un vērtībām.

Policijas saņēmusi vairākus iesniegumus par nakts laikā Gulbenē apzagtiem dzīvokļiem. Zagļiem ar iekļūšanu dzīvokļos nav bijis jānopūlas, jo dzīvokļu durvis nav bijušas aizslēgtas. Par visiem gadījumiem sāks kriminālprocess.

Izīņas sagatavojušas Valija Berkina un Māra Linde

Krustvārdu mīkla

Sastādījuši Daiga un Ilmārs Kalni (ASV)

Līmeniski. 1. Daugavas pieteka. 5. Pasacīt. 9. Vielas vismazākās daļiņas, kurām piemīt visas vielas ķīmiskās īpašības. 10. No purva augu atliekām izveidoties izs. 11. Ļoti skaļi smieties (*sar.*). 12. Glīts, skaists. 13. Virieša vārds (nov.). 16. Tāds, kam ir vēstījuma raksturs. 17. Ļoti labs, teicams. 20. Trauki šķidruma kāšanai. 21. Episkās literatūras paveids. 24. Kādas ES valsts galvaspilsēta. 26.

Ļoti lielas, neciešamas sāpes. 27. Spēja uztvert apkārtnes norises. 30. Noteikt cenu vērtspapīriem, precēm. 31. Ar skaitu iedalīt, ievietot (kur). 32. Harmonija. 33. Savienot, sastiprināt (kopā).

Stateniski. 1. Ventas pieteka. 2. Iegulties. 3. Viesulis. 4. Nepareizs, arī muļķīgs. 5. Lapas daļa, kas paliek, piem., čeku grāmatiņā, pēc čeka noplēšanas. 6. Blīvs vilnas audums. 7. Dot, pasniegt. 8.

Tāds, kas viegli drūp, plaisā. 14. Apņemt ar rokām. 15. Līdzenums augstienē ar stāvām nogāzēm. 18. Skaitot noskaidrot daudzumu. 19. Vienbalsīgi izteikta mūzikālā doma. 20. Pareizs; precīzs; taktisks. 22. Piedalīties sporta sacensībās. 23. Viesību deļa. 25. Virieša vārds (janv.). 28. Vulkāns Sicīlijā. 29. Zirga vilkmes transporta līdzeklis.

Krustvārdu mīklas (BL Nr. 46) atrisinājums

Līmeniski. 1. Retorika. 8. Auseklis. 10. Akords. 11. Dauka. 13. Ienirt. 14. Eģes. 15. Autis. 16. Odeons. 18. Satīns. 20. Opuss. 23. Stāt. 25. Lori. 27. Asaka. 28. Amorāli. 29. Arbas. 30. Skāla. 33. Trotils. 34. Tiesa. 36. Alpi. 37. Atis. 38. Īstas. 40. Barkas. 43. Kasele. 45. Ores. 47. Anta. 48. Kaplis. 49. Svāri. 50. Skates. 51. Antaress. 52. Kolrābji.

Stateniski. 1. Storno. 2. Treses. 3. Takas. 4. Valka. 5. Teniss. 6. Slānīt. 7. Riksdags. 9. Surinama. 11. Defo. 12. Auns. 17. Nota. 19. Abra. 21. Protons. 22. Spānija. 23. Skola. 24. Tāiti. 25. Liesa. 26. Irsis. 31. Karakasa. 32. Alva. 34. Tisa. 35. Spilveni. 38. Īves. 39. Seni. 41. Kalēti. 42. Sosārs. 43. Kastri. 44. Skalbe. 46. Svīst. 47. Araks.

Aizsaulē devies simtgadnieks Pēteris Pāvulāns 10.09.1911. - 09.11.2012.

Pēteris Pāvulāns dzimis 1911. gada 10. septembrī Susējas pagasta "Līčos", ir jaunākais no trim dēliem. Viņš skolojās Gāršenes pamatskolā, pēc tās beigšanas iestājās šoferu kursus, ko sekmīgi beidza, un kopā ar brāli Jāni palika strādāt tēva saimniecībā. 1944. gadā saņēma pavēli par iesaukšanu Latviešu leģionā un piedalījās kaujās pie Jelgavas, kur tika ievainots. Viņu pārsūtīja uz lazareti Vācijā veseloties. Tur arī pienāca kara beigas, Pēteris tika atvaļināts un pārcēlās uz dzīvi DP nometnē ar visiem tās priekiem un bēdām. 1947. gadā viņš pieteicās darbā Anglijā un tika nosūtīts uz Koventrijas *Courtaldā* teks-

tilfabriku. Tur nostrādāja trīs gadus, tad pieteicās darbā Koventrijas pilsētas transporta nodaļā par autobusa vadītāju. Drīz tika noslēgta laulība ar Aleksandru Puriņu un nodibināta ģimene, taču dzīvi sapostīja niecīgs acu iekaisums, pēc kuŗa Pēteris zaudēja vienas acs redzi. Laimīgā kārtā viņu paturēja turpat darbā, nu jau par konduktoru. Tur viņš arī nostrādāja līdz aiziešanai pensijā.

Visas dzīves laikā Pēteris Koventrijā ir aktīvi piedalījies sabiedriskā dzīvē, latviešu luterāņu draudzes Koventrijas kopā ilgus gadus strādājis par kasieri. Viņš iestājās arī Koventrijas Daugavas Vanagu nodaļā un

aktīvi piedalījās darbā jauniegādātā īpašuma "Mūsmājas" savešanā kārtībā latviešu kopības vajadzībām.

Gadi tomēr darīja savu, un 1998. gadā viņi abi ar Aleksandru pārcēlās uz dzīvi Mūsmājas pilnā aprūpē, jo Aleksandras veselība strauji gāja uz leju, un 2002. gadā viņa aizgāja aizsaulē, atstājot Pēteri vienu. Mūsmājas viņš vēl sagaidīja 101 gada dzimundienā, bet šā gada 9. novembrī beidzās viņa ilga, raženais mūžs. Pārpelnots Koventrijā, bet pelnu urna pēc Pēterīša pašvēlēšanās pārvesta uz Piņķu kapiem Latvijā, lai atdušētos līdzās mātei.

Ž. R. M.

Brīvā Latvija reklāmas cenas Latvijā

Cena - Ls 0,80 par cm² ierāmējumā
Atlaides par reklāmas publicēšanas biežumu:

- Atkārtotot vienu un to pašu reklāmu 2 reizes, paredzēta atlaide 10 % apmērā no parastās cenas.
- Atkārtotot vienu un to pašu reklāmu 3 reizes, - 15 % no parastās cenas.
- Atkārtotot vienu un to pašu reklāmu 4 reizes un vairāk, - 20 % no parastās cenas.
- PRIVĀTSLUDINĀJUMIEM: LS 0,40 par 1 cm² ierāmējumā.
- SĒRU SLUDINĀJUMS: LS 35,-

Pasta adrese:

Ausekļa iela 14 - 2

Rīga, LV - 1010

Tālrunis + 371 67326761

Tālrunis +371 67326784

Darba laiks:

Pirmdien – 9-17

Otrdien – 9-17

Piektdien – 9-15

Lasiet tīmeklī!
Rietumeiropas latviešu laikrakstu
www.brivalatvija.lv

ZIEMSVĒTKU TIRDZIŅŠ Stokholmā

Zviedrijas Latviešu apvienība aicina uz gadskārtējo svētku tirdziņu svētdien, š. g. **16. decembrī**, no plkst. 12.30 līdz 16.00, Wallingatan 34, 5 tr. (durvju kods 8591), Stokholmā.

Varēs iegādāties tajā pašā ritā no Latvijas atvestus labumus, piem., rupju un saldskābo maizi, skābētus kāpostus, desiņas, šprotes, sieru, zirņus, saldumus un daudz ko citu.

Visi mīļi gaidīti - ZLA valde

RADI UN DRAUGI
VIESNĪCA ★★★★★ WWW.HOTELRADIUNDRUGI.LV

MĀRSTAĻU IELA 3 | RĪGA LV1050 | LATVIJA | +371 6782 0200

LAIPNI LŪGTI RĪGĀ, ANGLIJAS DAUGAVAS VANAGU FONDA VIESNĪCĀ "RADI UN DRAUGI"!

MUMS RAKSTA

„Bīstams elements”

Latvijas neatkarības nīdējs Lindermans tiesā iesūdzējies eksprezidenti VVE, ka viņa to nosaukusi par „sabiedrībai bīstamu elementu un ekstrēmistu”, pieprasot 500 latu par goda un cieņas aizskaršanu.

Latvijas tiesa baidījās Lindermanam pateikt, ka viņš var būt laimīgs, ka Latvijas valdība viņu neizraida no Latvijas kā „bīstamu elementu”.

Lasītājs Anglijā

SIA „MADONAS POLIGRAFISTIS”

ir pazīstama kā viena no senākajām tipografijām Vidzemē. Šodien esam kļuvuši par modernu plaša profila tipografiju – drukājam avīzes, veidlapas, brošūras, kalendārus. Pēdējos gados īpašu uzmanību pievēršam grāmatu ražošanai gan cietajos vākos, gan termolīmētām grāmatām mikstajos vākos. Tipografija nodrošina ar darbu Madonas pilsētas un tās rajona 70 iedzīvotājus. Mūsu galvenā prioritāte ir izpildīt to, kas apsolīts klientam. Esam gandarīti, ka varam sadarboties arī ar laikraksta „Brīvā Latvija” redakciju!

Gaidīsim pasūtījumus arī no Jums!

Mūsu adrese: Saieta laukums 2a, Madona, LV-4801, Tālr. +371 64822742

e-pasts: pasutijumi@madpol.lv

Rīgas klientu birojs: K. Valdemāra iela 106/108, Rīga, LV-1013, Tālr. +371 67315026

e-pasts: madpolriga@madpol.lv

Pēkšņi mūžības ceļos aizgājusi
mūsu mīļā un gādīgā radniece un draugs

MĀRA RIEMERS

Dzimusi Rankas pagasta Luķēs

Atmiņās par kopā ietiem ceļiem,
mīlestībā atcerēsies un sēro
Marija, Daina un Edmunds Rusovs

Baltie bērzi, šalciet klusi,
Sveiciet tālos apvāršņus.
Tava sirds ir apklususi,
Čaklās rokas mierā dus.
J. Sirmbārdis

BRĪVĀ LATVIJA

Latvijas reģ. nr. 1144.
Rietumeiropas latviešu laikraksts,
iznāk sestdienās, 48 reizes gadā.
Izdevēji: Brīvās Latvijas izdevēju kopa (BLIK)

Redaktore: Ligita Kovtuna
Brīvā Latvija redakcija – Ausekļa iela 14-2,
Rīga, LV-1010
Tālr. (redakcija) +371 67326761, +371 29439423,
Tālrunis: +371 67326784.
e-pasts: redakcija@brivalatvija.lv

Administrācija: Sarmīte Janovskis "Straumēni", Catthorpe Manor, Catthorpe, Leics. LE17 6DF, England. Tālr. 01788823438, fakss 01788822441. Kārto visas sēru un citu sludinājumu maksas; pieņem rietumu abonementus, izņemot Vācijas un Zviedrijas.

Pārstāvniecība Anglijā:
Dz.Purmale, 34 Brook Road, Leicester LE5 2HE.
Tālr. 01162431322, fakss 01162433312.
e-pasts: dzidra.purmale@talktalk.net

Abonementa maksa, sākot ar 2010. gada 1. jūliju:
Lielbritānijā: 6 mēnešiem GBP 65; 12 mēnešiem GBP 120. Samaksu ar čeku, PO vai naudā (ierakstītā sūtījumā) sūtīt laikraksta administrācijai (adresi sk. augšā), uz vārdu Brīvā Latvija. Maksājot Lielbritānijā par Latvijas gada abonementu GBP 40

Zviedrijā: 6 mēneši Kr 650,-; 12 mēneši Kr 1240,-. NAUDAS PĀRVEDUMI: LETTERNAS RIKSFÖRBUND I SVERIGE/BRĪVĀ LATVIJA (Wallingatan 34, 5 tr, S-111 24, Stockholm, Plusgiro 11 47 46 - 1). Tālr. : +46 8214425. Administrācija: Vija Freimane, e-pasts: freimanis@yahoo.se, tālr. +46 8808815

Naudas pārvedumi Vācijā: 12 mēn. – 143 eiro; 6 mēn. – 75 eiro; 3 mēn. – 40 eiro; BL kants Lettische Gemeinschaft, Salzmannstr. 152, 48159 Münster. Postbank Hamburg, BLZ 200 100 20, kants 271 751 204. Adrese abonēšanas jautājumiem: Ivars Vētra, Mittelstr. 3, D-35415 Pohlheim, tālr. +49 6004 2801, e-pasts: ivetra@web.de. Cita informācija Nils Ebdens, Lettische Gemeinschaft in Deutschland e. V., Frankfurter Str. 54, D-35440 Linden, tālr. +49 6403 940933, e-pasts: info@lk-v.de

Citās Eiropas zemēs: 6 mēnešiem 70 eiro; 12 mēnešiem 130 eiro. Naudas pārvedumi ar čeku uz Brīvā Latvija (adrese kā augšā).

ASV un pārējās pasaules valstīs 6 mēnešiem USD 90,-, 12 mēnešiem USD 170,-.

Latvijā: 6 mēnešiem Ls 20, 12 mēnešiem Ls 34.

Latviešu organizāciju un privātie sludinājumi maksā €3 par 10 mm augstu vienslejiģā platumā aizņemtu telpu. Sēru sludinājumi (10,6 cm x 7 cm) €45. Zviedrijā – 500 kr.
Komerciālie sludinājumi €6 par 1 slejas cm.

Atlaides atkārtotām reklāmām.
Ar autora vārdu, iniciāļiem vai segvārdu parakstītos rakstos izteiktās domas nav katrā ziņā arī redakcijas domas. Par līdzstrādnieku honorāriem nepieciešama iepriekšēja vienošanās. Par publikācijās minēto faktu precizitāti atbild autors.

BRĪVĀ LATVIJA
Latvian Weekly Newspaper
published by the Latvian Publishers Association,
Ausekļa iela 14-2, Rīga, LV-1010, Latvia.

Iespiests: SIA Madonas Poligrafists

SPORTS SPORTS

Piemiņas plāksne pirmajam olimpiskajam medaļniekam Haraldam Blauam

30. novembrī Rīgā, Baložu ielā 14, atklāja piemiņas plāksni Haraldam Blauam (*attēlā*) - pirmajam latvietim, kas pirms 100 gadiem izcīnīja medaļu V Olimpiādā Stokholmā šaušanā uz māla baložiem.

Sarīkojumā piedalījās Latvijas Olimpiskās komitejas (LOK) prezidents Aldons Vrubļevskis, Latvijas Šaušanas federācijas prezidents, Saeimas deputāts ģenerālis Kārlis Krēslis, deviņkārtējais Olimpisko spēļu dalībnieks, Olimpisko zelta un sudraba medaļu īpašnieks Afanasijs Kuzmins, vairākkārtējā pasaules čempione šaušanā Baiba Zariņa-Berklava un citi.

Šaušanas federācijas prezidents ģenerālis Krēslis pauda gandarījumu par Blaua panākumiem tajā laikā 1912. gadā un novēlēja jauna-

jai šāvēju paaudzei būt mērķtiecīgai un attīstīt savu talantu līdz Blaua un Afanasija Kuzmina līmenim.

Haralds Blaus (1885-1945) par šaušanu sāka interesēties 1910. gadā, studējot Rīgas Politehniskajā institūtā (tagad Rīgas Tehniskā universitāte). Piektajās Olimpiskajās spēlēs 1912. gada vasarā Blaus piedalījās, būdams students, un šo godu izpelnījās pēc tam, kad pirmsolimpiādas atlases sacīkstēs Pēterburgā starp 50 pretendentiem bija labākais. Olimpiādā Stokholmā Blaus piedalījās šaušanā uz māla baložiem (tagad stenda šaušana). Viņš sašāva 93 baložus no iespējamajiem 100 un 1912. gada 4. jūlijā ieguva bronzas medaļu, kļūstot par pirmo olimpieti no tagadējās Latvijas teritorijas, kas ieguvis olimpisko medaļu. Viņa sāncenši Džeimss Grehems (ASV) un Alfreds Geldens (Vācija) sašāva attiecīgi 96 un 94 baložus. Māla baložu šaušanas sacensībās Blaus startēja ar labiem rezultātiem līdz pat

20. gadsimta 30. gadu otrai pusei.

Haralds Blaus kopā ar ģimeni 1944. gadā devās prom no Latvijas, taču bijušais sportists jau vairākus gadus bija slimojis ar tuberkulozi un 1945. gada 4. jūnijā Augsburgā (Vācija) aizgāja mūžībā.

Iemūžinās Māra Štromberga un BMX panākumus

Par Māra Štromberga un BMX vienības panākumiem Pekinas un Londonas Olimpiskajās spēlēs liecinās Valmieras pilsētvīdē novietots bronzā atliets BMX velosipēds. To iecerēts veidot dabiskā lielumā, identisku Māra Štromberga velosipēdam. Idejas autore ir Valmieras Drāmas teātra direktore Evita Sniedze. Viņas ideja atzīta par labāko ideju konkursā par Māra Štromberga un BMX komandas sasniegumu iemūžināšanu Valmieras pilsētvīdē.

Labākās idejas autorei Evitai Sniedzei saskaņā ar konkursa nolikumu tika piešķirta naudas balva 100 latu. Sniedze no balvas atteicās un rosināja to izmantot veicināšanai to izmantot veicināšanai.

Valmieras pilsētas domes priekš-

Māris Štrombergs savu līdzjutēju pulkā pēc uzvaras Londonā

sēdis Inesis Boķis sacīja: "Terosinājumu par dabiska lieluma BMX velosipēdu konkursa vērtēšanas komisija un domes deputāti atzina par labāko variantu. Velosipēdam jābūt praktiski lietojamam, lai ikviens var apsēsties uz divkārtējā olimpiskā čempiona riteņa, kaut īsu brīdi jūtoties kā olimpiskais čempions trasē. Idejas īstenošanu uzticēsim profesionāliem māksliniekiem."

Plūdmales volejbols

Latvijas plūdmales volejbolista Mārtiņa Pļaviņa pārinieks nākamajā sezonā būs Jānis Pēda (*attēlā*).

Par to savā sociālā tīkla *Twitter* profilā paziņoja pats Pļaviņš. Viņš arī apstiprināja, ka sportistu treneris būs Aigars Birzulis.

Pēda lielāko karjeras daļu aiz-

vadījis klasiskajā volejbolā, spēlējot Itālijas līgās. Viņš ar Tomu Šmēdiņu 2003. gadā izcīnīja zelta medaļu Eiropas U-20 meistarsacīkstēs plūdmales volejbolā.

Pļaviņa līdzšinējais pārinieks Jānis Šmēdiņš paziņojis, ka nākamajā sezonā spēlēs vienā pāri ar Aleksandru Samoilovu, kas pēdējos četrus gadus cīnījās kopā ar Ruslanu Sorokinu.

Londonas Olimpiskajā spēlēs Pļaviņš/Šmēdiņš izcīnīja bronzas godalgas, bet vēl pēc tam viņi guva panākumus, Polijā pirmoreiz karjērā uzvarot *Grand Slam* posmā.

P. Karlsons

PAZIŅOJUMI

ANGLIJA

Ziemsvētku koncerts Lesterā 9. decembrī plkst. 14 (Igauņu kluba telpās, 366 Fosse Road North, Leicester, LE35RS). Viesosies folk grupa „Austrumkalns” no Londonas, Lesteras tautudeju grupa „Dzirksts”, akordeonists Edgars Čuzinskis, Latviešu skoliņas „Kabata” audzēkņi u.c. mākslinieki.

Darbosies Ziemsvētku tirdziņš! Piparkūku dekorēšanas darbnīca! Iespēja iegādāties un pagatavot rotas ar mākslinieci Sandiju Gurinu. Rotaļas ar rūķiem Cukurīņu un Podziņu. Ziemsvētku paciņas pieteikt: kab.tāl. 07425867969 līdz 7. decembrim. Ieeja pieaugušajiem £ 4, bērniem £ 2,50

Ziemsvētku eglīte ar svētbriķi Halifaksā, 8 Lord Str., HX1 5AE, DVF namā, svētdien, **16. decembrī**, plkst. 14. Loterija un kafijas galds Daugavas Vanagu un vanadžu izkārtojumā. Visi miļi aicināti.

DVF Nottinghamas nodaļas vanadžu kopas izkārtojumā **Ziemsvētku saiets un mielasts** (skābi kāposti ar desinām + gardumiem). Lūgums ņemt līdzi dāvanu, nepārsniedzot - £6. **PAŠAPDĀVINĀŠANĀS** £4.00 vērtībā - notiks nodaļas namā, 1a Standhill Road, Carlton, Nottingham, NG4 1JL, **trešdien, 12. decembrī**, plkst. 18. Lūdzu iepriekš pieteikties pie kluba pārziņa Ēvalda Frišvalda (tāl. 0115 987 8599) līdz š.g. 7. decembrim. Visi, lielie un mazie, būs miļi gaidīti!

DIEVKALPOJUMI

Londonā, Sv. Annas un Sv. Agneses baznīcā, **EC2V 7BX**, svētdien, **9. decembrī**, plkst. 14 Otrā Adventa dievkalpojums ar dievgaldu. Pirmdien, **24. decembrī**, plkst. 15 Ziemsvētku vakara dievkalpojums

Rovfantā, Rovfantas muižā, **RH10 4NG**, trešdien, **26. decembrī**, plkst. 11.30 Otro Ziemsvētku dievkalpojums ar dievgaldu.

LĪDSĀS DRAUDZE, māc. G. Putce

Līdsā, 9 Alma Rd., LS6 2AH, Sv. Lūkas baznīcā, pirmdien, **24. decembrī**, plkst. 14 Ziemsvētku vakara dievkalpojums.

MANČESTĒRAS DRAUDZE, māc. G. Putce

Mančesterā, Stretford, M32 8FE, Martin-Luther-Kirche, 9 Park Road, **svētdien, 9. decembrī**, plkst. 13.30 Adventa dievkalpojums ar dievgaldu.

Voringtonā, WAI IXG, Market Gate, Holy Trinity Church, svētdien, **9. decembrī**, plkst. 20 Adventa dievkalpojums ar dievgaldu. Svētdien, **6. janvārī**, plkst. 20 Zvaigznes dienas dievkalpojums ar dievgaldu.

ZIEMEĻANGLIJAS-BRADFORDAS DRAUDZE, māc. G. Putce

Bradfordā, 29 Great Horton Rd., BD7 1AA, Vācu baznīcā, pirmdien, **24. decembrī**, plkst. 18 Ziemsvētku vakara dievkalpojums.

VIDUSANGLIJAS DRAUDZE, māc. V.Vāvere

Lesterā, Igauņu namā, 366 Fosse Road North, Leicester, LE3 5RS, sestdien, **24. decembrī**, plkst. 16 Ziemsvētku dievkalpojums ar dievgaldu.

„**Mūsmājās**”, Priory Hill, Wols-ton, Coventry, CV8 3ZF, trešdien, **26. decembrī**, plkst. 12 Ziemsvētku dievkalpojums ar dievgaldu (apvienots ar Birminghamas kopu).

A U S T R U M A N G L I J A S DRAUDZE, māc. V.Vāvere

Derbijā, Ukrainu namā, svētdien, **16. decembrī**, plkst. 14 Ziemsvētku eglītes vakars.

Notinghamā, Trinity Lutheran Church, 67 Homefield Road, Aspley, NG8 5GH, svētdien, **16. decembrī**, plkst. 16.30 Adventa dievkalpojums ar dievgaldu. Pēc tam Ziemsvētku eglītes vakars.

Gernsijā, *The Town Church*, St.Peter Port, **GY1 1**, sestdien, **15. decembrī**, plkst. 16 Adventa dievkalpojums ar dievgaldu.

VĀCIJA
DIEVKALPOJUMI

Diseldorfas draudzes Adventa/ Ziemsvētku dievkalpojums notiks

sestdien, **8. decembrī**, plkst. 14 Stephanus-Kirche (kriptā), Wiesdorfer Str.21, Düsseldorf-Wersten. Berlīnes latviešu draudzes mācītājs Tālis Rēdmanis, pie ērģelēm Malika kundze.

Hanoverā, Markus baznīcas draudzes namā, Hohenzollernstr. 54, **9. decembrī** plkst. 14 Adventa dievkalpojums. Kalpo diak. L. Urdze. Pēc dievkalpojuma pārrunas pie kafijas galda.

Libekā, Lorenca baznīcā, **15. decembrī** plkst. 14 Ziemsvētku dievkalpojums. Kalpo diak. L. Urdze, pie ērģelēm Liene Orinska. Pēc dievkalpojuma uzkodas.

Bekhofas latv. baznīcā (Am Beckhof 44), **16. decembrī** plkst. 14.30 Ziemsvētku dievkalpojums. Kalpo diak. L. Urdze. Pēc dievkalpojuma kafijas galds draudzes namā.

Minsterē, Svētā Jāņa kapellā (Bergstr. 38), **24. decembrī** plkst. 14 Ziemsvētku dievkalpojums, kalpo diak. L. Urdze.

Minchenes latviešu luterāņu draudze aicina uz Adventa dievkalpojumu svētdien, **9. decembrī**, plkst. 15 Svētā Gara baznīcā, Heiliggeistkirche, Hugo Troendle Str. 53, München-Moosach. Dievkalpojuma viesmācītājs būs prāvests Klāvs Bērziņš no Rīgas, liturģiju vadīs māc. Dr. Ilze Ķezbere. Pēc dievkalpojuma sadraudzības stunda tuvējā viesu namā Ziemsvētku noskaņā.

Virburgā, Deutschhauskirche, Am Schottenanger 2, sestdien, **8. decembrī**, plkst. 13.30 Adventa dievkalpojums. Archibiskaps Elmārs E. Rozītis. Sekos kafijas galds draudzes telpās un paralēli tam bērnu nodarbības.

Etingenā, Liebfrauenkirche, Lindenstr., svētdien, **9. decembrī**, plkst. 14 Adventa dievkalpojums. Archibiskaps Elmārs E. Rozītis. Sekos draudzes vakars ar kafijas galdu.

ZVIEDRIJA

Zviedru valsts televīzijas kanālis SVT2 raida 30 minūšu programmu **par baltiešu izdošanu 1946.**

gadā, otrdien, **11. decembrī**, plkst. 20.30. Programmā piedalās Gurnars Zvejnieks, stāstot par intereņo nometnē Gotlandē pavadītajiem 5 mēnešiem.

Gēteborgā, Hāgas baznīcā, svētdien, **16. decembrī**, plkst. 14 Ziemsvētku dievkalpojums. Dievkalpojumu vadīs prāveste Ieva Graufelde. Pēc dievkalpojuma visi laipni lūgti pie kopīga galda Hāgas draudzes telpās. Ielūdz Gēteborgas latviešu ev. lut. draudzes valde. *Dziediet Tam Kungam slavas dziesmas, jo Viņš ir darījis varenus darbus, lai tas top zināms pa visām zemēm!* Jes 12:5

Lūgums, informācija vecākiem, viņu draugiem un radiem:

Visvairāk Ziemsvētkus gaida paši mazākie - bērni. Ziemsvētku vecītis ir devis ziņu, ka ieradīsies pēc dievkalpojuma Hāgas draudzes telpās. Lai viņa sagaidīšana būtu krāsaināka, dažiem rūķiem ir ienākusi prātā ideja sagatavot bērnu zīmējumu/attēlu izstādi: "Ziemsvētki".

Rūķi aicina katru bērniņu kopā ar saviem vecākiem vai vecvecākiem uzzimēt vai izveidot attēlu (jebkuŗā tehnikā) par to, kas Ziemsvētkos liekas svarīgs. Zīmējumi/attēli tiks izlikti pie sienas Hāgas draudzes telpās svinību laikā, un, ja būs tāda vēlēšanās, zīmējumus/attēlus varēs pēc izstādes saņemt atpakaļ to darinātāji. Zīmējumi/attēli ir jāveido uz A4 formāta papīra lapas (21 cm x 29,7 cm) un zem tā vienā vai otrā stūrītī ir jāuzraksta (skaidri salasāmi) bērna vārdiņš un vecums.

Par dalību izstādē nav jāpiesakās iepriekš, bet zīmējumi/attēli gan jāiedod Kristīnei Gulbei pirms dievkalpojuma, pēc dievkalpojuma vai pirms svinību sākuma, tā, lai pietiktu laika tos piestiprināt pie sienas svinību telpā.

Ziemsvētku vecītis lūdz vecākus, vecvecākus sagatavot **TIKAI VIENU** dāvaniņu savam

bērniņam, ko ielikt Ziemsvētku vecīša maisiņā.

Ja būtu jautājumi, rakstiet Kristīnei Gulbei undine99@hotmail.com

Ielūdz Gēteborgas latviešu ev. lut. draudzes valde, draudzes Dāmu (Labsajūtas) komiteja un visi tie, kas sarīkojuma izveidošanā čakli pīestrādājuši.

Nepievilsim viņus un ieradīsies visi kuplā skaitā, lai kopīgi pavadītu Trešā Adventa svētdienas pēcpusdienu. (Klist ziņas, ka būšot arī kādi pārsteigumi!)

Gēteborgas Latviešu Pensionāru biedrības tikšanās 15. decembrī plkst. 13.00 (Ziemsvētku sarīkojums ar pantīņiem un mantiņām) "Folkpartiet" telpās! NEDRE KVARNBERGSGATAN 7 (atrodas "Vāstra Nordstan"), Gēteborgā. Jauni biedri laipni gaidīti. Valde. H. Vasks

DIEVKALPOJUMI

Eskilstunas latviešu draudzes Adventa dievkalpojums notiks svētdien, **16. decembrī**, plkst. 13 Sv. Andreas baznīcā (Eskilstuna, Vasavägen 42). "Es esmu jūs milējis," saka tas Kungs. (Mal. 1:2). Mūzikāli priekšnesumi. Pie ērģelēm Marta Vikmane. Visi miļi aicināti un gaidīti! Pēc dievkalpojuma sadraudzība draudzes namā.

Stokholmas Latviešu draudzes Kristus piedzimšanas dievkalpojums notiks svētku vakarā, sestdien, **24. decembrī**, plkst. 14 SOMU baznīcā (Slottsbacken 2). Dievkalpojumu vadīs prāv. Ieva Graufelde. Dievkalpojumu kuplīnās tenors Christer Wikmark. *Jums šodien dzimis Pestītājs*. Lk. 2:11

Upsalas Latviešu draudzes Kristus piedzimšanas dievkalpojums notiks svētdien, **25. decembrī**, plkst. 11 Vindhemas baznīcā (Vindhemsgatan 9). Visi miļi aicināti. *Mēs skatījām Viņa godību, tādu godību kā Tēva Vienpiedzimšajam Dēlam, pilnu žēlastības un patiesības*. Jn. 1:14